

Bryssel, 30. marraskuuta 2018
(OR. en)

14784/18

Toimielinten välinen asia:
2016/0190(CNS)

JUSTCIV 292

ILMOITUS

Lähtetäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 10767/16

Asia: Ehdotus neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta (uudelleenlaadittu)
– Yleisnäkemys

I TILANNEKATSAUS

1. Komissio toimitti 30. kesäkuuta 2016 päivätyllä kirjeellä neuvostolle ja Euroopan parlamentille ehdotuksen neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta (uudelleenlaadittu) (jäljempänä 'uudelleenlaadittu Bryssel II a - asetus').

2. Uudelleenlaadittua Bryssel II a - asetusta koskevaan ehdotukseen sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaista erityistä lainsäätämisyjärjestystä, ja se edellyttää neuvostossa yksimielisyyttä.
3. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa komission ehdotuksesta 18. tammikuuta 2018. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan Euroopan parlamenttia on kuultava uudelleen joka kerta, kun lopullisesti hyväksytty teksti kokonaisuutena tarkasteltuna poikkeaa keskeiseltä sisällöltään komission ehdotuksen tekstistä, josta parlamenttia jo on kuultu, paitsi jos muutokset vastaavat olennaisilta osin parlamentin itsensä ilmaisemia toiveita.
4. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa komission ehdotuksesta 26. tammikuuta 2017.
5. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa komission ehdotuksesta 15. helmikuuta 2018.
6. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan (N:o 21) 3 artiklan ja 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua ehdotetun uudelleenlaaditun Bryssel II a - asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.
7. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu ehdotetun uudelleenlaaditun Bryssel II a -asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

II UUELLEENLAADITUN EHDOTUKSEN VIIMEISTELY

8. Neuvosto on tarkastellut säännöllisesti Bryssel II a -asetuksen uudelleenlaatimistyötä neuvottelujen alusta vuodesta 2016 saakka ja antanut siihen ohjeita. Se on käynyt periaatekeskusteluja ehdotuksen keskeisistä osista: lapsen kuuleminen (kesäkuu 2017), eksekvatuurimenettelystä luopuminen (joulukuu 2017), keskusviranomaisten aseman vahvistaminen (maaliskuu 2018) sekä lapsen sijoittaminen toiseen jäsenvaltioon, väliaikaisten toimenpiteiden ja turvaamistoimien vapaa liikkuvuus ja tulevat toimet eksekvatuurimenettelystä luopumiseksi kokonaan (kesäkuu 2018). Keskustelut antoivat pohjan asetuksen uudelleen laatimista koskevan ehdotuksen jatkokäsittelylle.
9. Keskustelujen ansiosta teknisellä tasolla on saavutettu huomattavaa edistymistä ehdotuksen keskeisissä kysymyksissä. Puheenjohtajavaltio katsoo siksi, että neuvoston on aika hyväksyä yleisnäkemyks ehdotetun asetuksen artiklaosasta ja tärkeimpien johdanto-osan kappaleiden tekstistä sen kuitenkin vaikuttamatta johdanto-osan ja liitteiden lopulliseen muotoiluun liittyvien tiettyjen teknisten tai toimituksellisten seikkojen viimeistelyyn.
10. Puheenjohtajavaltio muistuttaa yksimielisyysvaatimuksesta ja periaatteesta, jonka mukaan mistään ei ole sovittu ennen kuin kaikesta on sovittu, ja esittää neuvostolle tämän kompromissiehdotuksen, jotta kaikkien jäsenvaltioiden välinen yhteisymmärrys voitaisiin saavuttaa.
11. Kompromissitekstin osatekijät on nähtävä kokonaisuutena, jonka tarkoituksena on ottaa käyttöön uudet yksinkertaisemmat säännöt, joita voidaan käyttää tehokkaammin lasten ja heidän perheidensä sekä alan toimijoiden näkökulmasta. Kompromississa on myös saatu aikaan hienovarainen tasapaino eri jäsenvaltioiden kantojen välillä ja lisätty samalla niiden välistä keskinäistä luottamusta.

III KOMPROMISSIPAKETIN PÄÄKOHDAT

A - Eksekvatuurimenettelyn täydellinen poistaminen vanhempainvastuuta koskevien päätösten osalta

12. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto sopi joulukuussa 2017 eksekvatuurimenettelyn poistamisesta kaikkien vanhempainvastuuta koskevien päätösten osalta, kunhan otetaan käyttöön tarvittavat takeet. Eksekvatuurimenettelyn poistaminen kaikilta osin säästää kansalaisten aikaa ja rahaa, kun päätöksen on liikuttava unionissa. Tämä on erityisen tärkeää lapsiin liittyvissä rajatylittävissä tapauksissa, joissa ei pidä hukata aikaa.
13. Vanhempainvastuuta koskevien päätösten, jotka ovat täytäntöönpanokelpoisia päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa, olisi siten oltava täytäntöönpanokelpoisia muissa jäsenvaltioissa ilman täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista. Eksekvatuurimenettelyn poistamiseen liittyvät takeet sisältyvät tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteisiin, jotka ovat oikeusjärjestyksen perusteet, ristiriitaisuus, päätöstä ei ole annettu tiedoksi tilanteessa, jossa se on annettu vastaajan poissa ollessa, vanhempainvastuunkantajille ei ole annettu mahdollisuutta tulla kuulluiksi, lapselle ei ole annettu mahdollisuutta tulla kuulluksi ja rajatylittävää sijoittamista koskevaa kuulemismenettelyä ei ole noudatettu. Voimassa olevan asetuksen tavoin kansallisessa lainsäädännössä säädetään edelleen siitä, voiko asianosainen vedota näihin kieltäytymisperusteisiin vai voidaanko se tehdä ainoastaan ex officio.
14. Uusilla säännöillä olisi tehtävä selväksi, että ne vanhempainvastuuta koskevat päätökset, joita kohdellaan erityisellä tavalla rajatylittävän liikkumisensa vuoksi, ovat edelleen etuoikeutettuja, kunhan säädetään tarvittavista takeista. Puheenjohtajavaltio katsoo, että kompromissin olisi perustuttava vallitsevaan tilanteeseen, jossa tapaamisoikeuden myöntäviä päätöksiä ja päätöksiä, joissa edellytetään lapsen palauttamista, kohdellaan erityisellä tavalla ns. pakottavassa menettelyssä.

15. Näihin etuoikeutettuihin päätöksiin olisi liitettävä oikeudellisesti sitova todistus, joka voidaan oikaista tai peruuttaa siinä jäsenvaltiossa, jossa se annettiin virheellisin perustein. Mahdollisuus riitauttaa päätöksen antaneen jäsenvaltion myöntämä todistus vahvistaisi puolustautumisoikeuksia ja lisäisi keskinäistä luottamusta jäsenvaltioiden välillä. Tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymiseksi voitaisiin vedota ainoastaan ristiriitaisuuteen siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista ja täytäntöönpanoa haetaan.

B - Tiettyjen täytäntöönpanomenettelyä koskevien sääntöjen yhdenmukaistaminen

16. Puheenjohtajavaltio katsoo, että toisessa jäsenvaltiossa annettujen päätösten täytäntöönpanomenettelyyn olisi lähtökohtaisesti edelleen sovellettava täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädäntöä riippumatta täytäntöönpanon varmistamiseksi käytetyistä toimenpiteistä, jotka voivat olla sakkoja tai muita pakottavia toimenpiteitä. Päätösten vapaan liikkuvuuden järjestelmän lujittamiseksi tällä alalla näyttää kuitenkin olevan olennaisen tärkeää säätää vähimmäistason yhdenmukaistetuista säännöistä, jotka koskevat sellaisten olennaisten muutosten huomioon ottamista, jotka ovat tapahtuneet olosuhteissa päätöksen antamisen jälkeen. Näihin sääntöihin olisi siten kuuluttava tietty määrä täytäntöönpanon keskeyttämistä tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä täytäntöönpanojäsenvaltiossa koskevia yhdenmukaistettuja perusteita. Näin varmistettaisiin, että täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä tai se voidaan keskeyttää kaikissa jäsenvaltioissa suurelta osin samoin edellytyksin, mikä lisäisi kaikkien vanhempien ja heidän lastensa oikeusvarmuutta. Tämä toimintatapa ei estäisi sellaisten kansallisten kieltäytymisperusteiden soveltamista, jotka ovat sopusoinnussa tämän asetuksen kanssa ja jotka koskevat lähinnä kansallisen täytäntöönpanolain ja -menettelyn muotovaatimuksia.

C - Selkeät säännöt lapselle annettavasta mahdollisuudesta ilmaista näkemyksensä

17. Tekstiin olisi sisällytettävä säännös, jolla velvoitetaan antamaan lapselle mahdollisuus ilmaista näkemyksensä. Säännöksessä todettaisiin, että asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa rajatylittävissä tapauksissa lapselle, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, olisi annettava aito ja tuloksellinen tilaisuus ilmaista näkemyksensä. Kun lapsi on ilmaissut näkemyksensä, tuomioistuimen olisi kansallisen lainsäädännön ja menettelyn mukaisesti otettava lapsen näkemys asianmukaisella tavalla huomioon tämän iän ja kehitysasteen mukaisesti. Tämä ei vaikuta taustalla olevaan periaatteeseen ottaa huomioon lapsen etu vanhempainvastuuta koskevissa asioissa, vaan näin tehdään selväksi, ettei lapsi ole pelkkä menettelyn kohde. Lapsen kuulemistapaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt olisi vahvistettava kansallisen lainsäädännön ja menettelyn mukaisesti, eikä muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimilla ole mahdollisuutta valvoa näitä sääntöjä.
18. Velvollisuus antaa lapselle, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, aito ja tuloksellinen tilaisuus ilmaista näkemyksensä ei kuitenkaan ole absoluuttinen. Jos lapselle ei ole annettu tilaisuutta ilmaista näkemystään, vanhempainvastuuta koskevan päätöksen tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä, paitsi jos menettely koskee ainoastaan lapsen omaisuutta, ja edellyttäen, että menettelyn kohde ei edellyttänyt lapsen kuulemistä, tai jos lapsen kuulematta jättämiselle oli olemassa vakavia perusteita, erityisesti asian kiireellisyys, jotka on otettava huomioon.

D - Selkeät säännöt lapsen sijoittamisesta toiseen jäsenvaltioon

19. Lapsen sijoittamiseen toiseen jäsenvaltioon sovelletaan edelleen kuulemismenettelyä hyväksynnän saamiseksi. Puheenjohtajavaltion mielestä rajatylittävää sijoittamista koskevien sääntöjen soveltamisalaa on kuitenkin vielä selkeytettävä: menettelyä olisi noudatettava myös kasvatukselliseen sijoittamiseen, joka toteutetaan lapsen käyttäytymisongelmien vuoksi, kun taas sen ulkopuolelle jätetään edelleen kasvatuksellinen tai rangaistuksena määrättävä sijoittaminen lapsen sellaisen teon johdosta, joka voisi olla kansallisen rikosoikeuden nojalla rangaistava teko, jos sen tekisi aikuinen, riippumatta siitä, voisiko se kyseisessä tapauksessa johtaa rikostuomioon. Menettelyä ei olisi sovellettava sijoittamiseen vanhempien luo (tai muiden läheisten sukulaisten luo, jos ja siltä osin kuin siitä ilmoittaa jäsenvaltio, johon lapsi voidaan sijoittaa). Puheenjohtajavaltio toteaa, että asetuksella voitaisiin helpottaa tietojenvaihtoa tarvittaessa niiden sukulaisten ja muiden henkilöiden tunnistamiseksi ja heitä koskevien tietojen hankkimiseksi, jotka voisivat sopia huolehtimaan lapsesta, jonka sijoittamista hoitolaitokseen tai sijaisperheeseen tarkastellaan. Puheenjohtajavaltion mukaan on lisäksi tarpeen ottaa käyttöön selkeämmät menettelysäännöt: uusien sääntöjen mukaan hyväksyntä voidaan myöntää tai evätä kolmen kuukauden määräajassa. Uudet säännöt eivät estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai tekemästä rajatylittäviä sopimuksia tai järjestelyjä, joilla yksinkertaistetaan kuulemismenettelyä hyväksynnän saamiseksi niiden kahdenvälisissä suhteissa.

E - Selkeämmät säännöt virallisten asiakirjojen ja sopimusten liikkuvuudesta

20. Kun otetaan huomioon, että yhä useammat jäsenvaltiot hyväksyvät asumuserosta ja avioerosta sekä vanhempainvastuuta koskevista asioista sopimisen tuomioistuinten ulkopuolella, puheenjohtajavaltion kompromissitekstissä tehdään selväksi, että tällaisten virallisten asiakirjojen ja sopimusten liikkuvuus on laaja-alainen kysymys ja että sitä olisi helpotettava, kunhan sovelletaan tiettyjä takeita. Asetuksessa ei pitäisi sallia yksityisten sopimusten vapaata liikkuvuutta, joten ratkaisu voisi olla, että se on mahdollista ainoastaan, jos virallisen asiakirjan on muodollisesti laatinut tai rekisteröinyt tai sopimuksen on rekisteröinyt kansallisen järjestelmän mukainen viranomainen. On keskeisen tärkeää, että liikkuvuus on mahdollista vain, jos päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa on todennettu sen jäsenvaltion toimivalta, jonka viranomaiset ovat muodollisesti laatineet tai rekisteröineet virallisen asiakirjan tai rekisteröineet sopimuksen. Lisäksi on annettava asiaankuuluva todistus. Tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteena olisi sovellettava takeita, kuten oikeusjärjestyksen perusteita.

F - Selkeämmät säännöt EU:n sisäisissä lapsikaappaustapauksissa

21. Niiden päätösten liikkuvuus, joissa edellytetään lapsen palauttamista vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, on uudelleenlaaditussa ehdotuksessa sisällytetty päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskeviin yleisiin sääntöihin. Muut pakottavassa menettelyssä annetut palauttamismääräykset liikkuvat edelleen etuoikeutettuina päätöksinä päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevien erityissääntöjen mukaan.
Puheenjohtajavaltion kompromissitekstissä esitetään kuitenkin, että tätä menettelyä olisi sovellettava ainoastaan lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä annettuihin päätöksiin, joissa edellytetään lapsen palauttamista ja jotka annettiin jäsenvaltiossa, jossa lapsen (aiempi) asuinpaikka oli, sen jälkeen, kun toisessa jäsenvaltiossa oli annettu päätös, jossa kieltäydyttiin lapsen palauttamisesta, ainoastaan tiettyjen vuoden 1980 Haagin yleissopimuksessa määrättyjen kieltäytymisperusteiden perusteella. Tämä selventäisi EU:n sisäisiin lapsikaappaustapauksiin sovellettavia sääntöjä ja suhdetta vuoden 1980 Haagin yleissopimukseen.
22. Uudelleenlaadittu ehdotus sisältää myös selkeät ja realistiset määräajat tuomioistuimille, jotta ne voivat käsitellä lapsikaappaustapaukset mahdollisimman nopeasti menettelyn jokaisessa vaiheessa. Vaihtoehtoisen riitojenratkaisun näkyvyyttä on lisätty asiaankuuluvissa tilanteissa, jotta helpotetaan tahdonautonomiaan perustuvia ratkaisuja ja kestävästä järjestelystä sopimista.
23. Jotta minimoidaan lapsen fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin kohdistuvat riskit lapsikaappauksia koskevissa menettelyissä, voidaan määrätä asiaankuuluvia suojelutoimenpiteitä, myös yhteyden säilyttämiseksi sen vanhemman, jonka luo lapsi ei jää, ja lapsen välillä näiden menettelyjen aikana, kun tämä on lapsen edun mukaista, sekä toimenpiteitä, joilla minimoidaan vakava riski lapselle palauttamisen yhteydessä mahdollisesti aiheutuvasta fyysisestä tai psyykkisestä haitasta.

IV LOPUKSI

24. Tätä taustaa vasten ministereitä pyydetään ilmaisemaan näkemyksensä siitä,
- a) tulisiko tämän ilmoituksen liitteessä oleva yleisnäkemys hyväksyä kompromissipakettina, ja
 - b) tulisiko panna merkille, että loput asetuksen johdanto-osan kappaleet ja liitteet viimeistellään teknisellä tasolla mahdollisimman pian neuvoston istunnon jälkeen.

Liitteessä olevassa tekstissä komission ehdotukseen tehdyt muutokset/lisäykset on **lihavoitu** ja poistot on merkitty (...). Alaviitteissä olevia johdanto-osan kappaleita ei ole merkitty.

Ehdotus
neuvoston asetukseksi
tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja
vanhempainvastuuta koskevista asioista ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta
(uudelleenlaadittu)

[...]

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU
SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla
Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan (...) siviilioikeudellisissa asioissa¹, (...) **jotka liittyvät**

¹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tätä varten unioni toteuttaa muun muassa toimenpiteitä, jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä siviilioikeudellisissa asioissa, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia, etenkin silloin kun se on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta. 'Siviilioikeudellisten asioiden' käsitettä olisi tulkittava itsenäisesti Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti. Sitä olisi pidettävä itsenäisenä käsitteenä, jonka tulkinnassa olisi käytettävä perustana ensinnäkin tämän asetuksen tavoitteita ja järjestelmää ja toiseksi niitä yleisiä periaatteita, jotka ilmenevät kansallisten oikeusjärjestelmien muodostamasta kokonaisuudesta. 'Siviilioikeudellisten asioiden' käsitettä olisi siis tulkittava siten, että se voi sisältää myös toimenpiteitä, jotka jäsenvaltion oikeusjärjestelmässä voivat olla julkisoikeudellisia. Sen olisi erityisesti katettava kaikki tässä asetuksessa tarkoitettua 'vanhempainvastuuta' koskevat hakemukset, toimenpiteet ja päätökset tämän asetuksen tavoitteiden mukaisesti."

- a) avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen;
- b) vanhempainvastuun myöntämiseen, käyttämiseen, siirtämiseen, rajoittamiseen tai lopettamiseen.

2. Edellä 1 kohdan(...) **b alakohdassa** tarkoitettuihin asioihin voivat kuulua erityisesti

- a) oikeus lapsen huoltoon ja tapaamisoikeus;
- b) holhous, edunvalvonta tai vastaavat järjestelyt;
- c) sellaisen henkilön tai elimen nimeäminen ja tehtävät, joka on vastuussa (...) **lapsen** henkilöstä tai omaisuudesta tai joka edustaa tai avustaa lasta;
- d) lapsen sijoittaminen (...) hoitolaitokseen **tai sijaisperheeseen**;²
- e) (...) **lapsen** omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen ja luovuttamiseen liittyvät lapsen suojelutoimenpiteet.

² Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Lapsen kaikenlaisen sijoittamisen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan sijaisperheeseen, eli yhden tai useamman henkilön luo, tai hoitolaitokseen, esimerkiksi orpokotiin tai lastenkotiin, olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan, ellei sitä, kuten sijoittamista adoptiota varten tai sijoittamista vanhemman luo tai vastaanottavan jäsenvaltion ilmoittaman muun lähisukulaisen luo, ole nimenomaisesti suljettu soveltamisalan ulkopuolelle. Näin ollen myös lapsen käyttäytymisongelmien vuoksi tuomioistuimen määräämät tai vanhempien tai lapsen suostumuksella tai pyynnöstä toimivaltaisen viranomaisen järjestämät 'kasvatukselliset sijoittamiset' olisi sisällytettävä tämän asetuksen soveltamisalaan. Soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä ainoastaan sellainen kasvatuksellinen tai rangaistuksena määrättävä sijoittaminen, joka määrätään tai järjestetään lapsen sellaisen teon johdosta, joka voisi olla kansallisen rikosoikeuden nojalla rangaistava teko, jos sen tekisi aikuinen, riippumatta siitä, voisiko se kyseisessä tapauksessa johtaa rikostuomioon."

2 a. Tämän asetuksen III ja VI lukua sovelletaan asioissa, jotka liittyvät sellaiseen lapsen luvattomaan poisviemiseen tai palauttamatta jättämiseen, joka koskee useampaa kuin yhtä jäsenvaltiota, ja sillä täydennetään Haagissa vuonna 1980 tehtyä yksityisoikeuden alaa koskevaa yleissopimusta kansainvälisestä lapsikaappauksesta, jäljempänä 'vuoden 1980 Haagin yleissopimus'. Tämän asetuksen IV lukua sovelletaan päätöksiin, jotka edellyttävät lapsen palauttamista toiseen jäsenvaltioon vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla ja jotka on pantava täytäntöön muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa ne on annettu.³

3. Tätä asetusta ei sovelleta seuraaviin asioihin:

- a) vanhemmuuden vahvistaminen tai kiistäminen;
- b) lapseksiottamista koskevat päätökset, lapseksiottamista edeltävät toimenpiteet tai lapseksiottamisen kumoaminen tai peruuttaminen;
- c) lapsen sukunimi ja etunimet;
- d) vajaavaltaisuudesta vapauttaminen (emancipation);
- e) elatusvelvoitteet;
- f) tarkoitemääräykset (trust) ja perintö;
- g) lasten tekemien rikosten johdosta toteutetut toimenpiteet.⁴

³ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Vaikka vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaiset palauttamismenettelyt eivät ole vanhempainvastuuta koskevia menettelyitä, päätöksiin, joissa edellytetään lapsen palauttamista vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, olisi sovellettava tämän asetuksen IV luvun mukaista tunnustamista ja täytäntöönpanoa silloin, kun ne on pantava täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa palauttamismääräyksen antamisen jälkeen tapahtuneen uuden lapsikaappauksen johdosta. Lisäksi tämän asetuksen muita lukuja olisi edelleen sovellettava lapsen luvattoman poisviemisen tai palauttamatta jättämisen muihin näkökohtiin, esimerkiksi säännöksiä asuinpaikkajäsenvaltion tuomioistuimen toimivallasta ja säännöksiä kyseisen tuomioistuimen antamien määräysten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta."

⁴ Katso alaviitteessä 2 ehdotettu johdanto-osan kappale.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- (...a) '(...) **tuomioistuimella**' kaikkia (...) jäsenvaltioiden (...) viranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa;
- (...)
- (...b) 'päätöksellä' **jäsenvaltion tuomioistuimen antamaa** avioeroa, asumuseroa, **avioliiton** (...) pätemättömäksi julistamista (...) tai vanhempainvastuuta **koskevaa päätöstä**⁵, ratkaisua, määräystä tai tuomiota (...);

⁵ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan 'tuomioistuin' olisi ymmärrettävä laajasti niin, että se kattaa sekä lainkäyttötehtäviä hoitavat tuomioistuimet että hallintoviranomaiset tai muut viranomaiset, kuten notaarit, jotka käyttävät toimivaltaa tietyissä avioliittoasioissa tai vanhempainvastuuta koskevissa asioissa. Tässä asetuksessa säädettyjen toimivaltasääntöjen olisi sidottava kaikkia tässä asetuksessa määriteltyjä tuomioistuinta.

Kaikki sopimukset, jotka tuomioistuin on hyväksynyt sen jälkeen kun asiasisältö on tutkittu kansallisen lainsäädännön ja kansallisten menettelyjen mukaisesti, olisi tunnustettava ja pantava täytäntöön päätöksinä. Muut sopimukset, jotka saavat sitovan oikeusvaikutuksen päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa viranomaisen tai jäsenvaltion tähän tarkoitukseen valtuuttaman muun virallisen tahon, joka on ilmoitettu komissiolle, toteuttaman muodollisen toimenpiteen jälkeen, olisi pantava täytäntöön muissa jäsenvaltioissa virallisia asiakirjoja ja sopimuksia koskevien tämän asetuksen säännösten mukaisesti."

Jäljempänä olevassa IV luvussa 'päätöksellä' tarkoitetaan myös

- i) jäsenvaltiossa annettua päätöstä, joka edellyttää lapsen palauttamista toiseen jäsenvaltioon vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla ja joka on pantava täytäntöön muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa se on annettu;**
- ii) väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka on määrännyt sellainen tuomioistuin, joka on tämän asetuksen nojalla toimivaltainen tutkimaan pääasian tai 25 artiklan 4 kohdan, luettuna yhdessä 14 artiklan kanssa, mukaisesti määrätty toimenpiteet.**

Jäljempänä olevassa IV luvussa 'päätöksellä' ei tarkoiteta väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka tällainen tuomioistuin on määrännyt ilman, että vastaaja on kutsuttu kuultavaksi paitsi, jos toimenpiteen tai toimen sisältävä päätös on annettu vastaajalle tiedoksi ennen täytäntöönpanoa.

b1) 'virallisella asiakirjalla' asiakirjaa, joka on muodollisesti laadittu tai rekisteröity virallisena asiakirjana tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa missä tahansa jäsenvaltiossa ja jonka virallisuus

- i) liittyy asiakirjan allekirjoitukseen ja sisältöön; ja**
- ii) joka on viranomaisen tai muun tähän tarkoitukseen valtuutetun⁶ virallisen tahon vahvistama. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä viranomaiset komissiolle 81 artiklan mukaisesti;**

⁶ Edellä b1 alakohdan ii alakohdassa tarkoitettua käsitettä 'valtuuttaminen' on tulkittava itsenäisesti muissa EU:n säädöksissä (kuten elatusapuasetuksessa, perintöasetuksessa tai uudelleenlaaditussa Bryssel I -asetuksessa) horisontaalisesti käytetyn 'virallisen asiakirjan' määritelmän ja tämän asetuksen tarkoitusten mukaisesti.

- b2) 'sopimuksella' IV luvussa osapuolten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa laatimaa muuta kuin virallista asiakirjaa, jonka on rekisteröinyt viranomainen⁷, jonka jäsenvaltio on tätä varten ilmoittanut komissiolle 81 artiklan mukaisesti;**
- (...c) 'päätöksen antaneella jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa päätös (...) on annettu, virallinen asiakirja on muodollisesti laadittu tai rekisteröity tai sopimus on rekisteröity;**
- (...d) 'täytäntöönpanojäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa päätöksen, virallisen asiakirjan tai sopimuksen täytäntöönpanoa haetaan;**

⁷ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Asetuksessa ei pitäisi sallia yksityisten sopimusten vapaata liikkuvuutta. Sopimusten, jotka eivät ole päätöksiä eivätkä virallisia asiakirjoja mutta jotka toimivaltainen viranomainen on rekisteröinyt, olisi sen sijaan liikuttava vapaasti. Tällaisia viranomaisia voisivat olla sopimuksia rekisteröivät notaarit, vaikka he harjoittavat vapaata ammattia."

- (...e) 'lapsella' alle 18-vuotiaista henkilöä;⁸
- (...f) 'vanhempainvastuulla' kaikkia oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka liittyvät lapsen henkilöön tai omaisuuteen ja jotka jollakin luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on päätöksen tai lain taikka voimassa olevan sopimuksen perusteella, mukaan lukien oikeus lapsen huoltoon ja tapaamisoikeus;
- (...g) 'vanhempainvastuunkantajalla' ketä tahansa henkilöä, laitosta tai muuta elintä, jolla on vanhempainvastuu lapseen nähden;

⁸ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tätä asetusta olisi sovellettava kaikkiin alle 18-vuotiaisiin lapsiin samalla tavoin kuin toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehtyä Haagin yleissopimusta, jäljempänä 'vuoden 1996 Haagin yleissopimus', myös tapauksissa, joissa he ovat ennen kyseistä ikää saaneet heihin sovellettavan henkilöoikeuden mukaisen aseman esimerkiksi vajaanvaltaisuudesta vapauttamisen tai avioliiton kautta. Näin voitaisiin välttää päällekkäisyys aikuisten kansainvälisestä suojelusta 13 päivänä tammikuuta 2000 tehdyn Haagin yleissopimuksen kanssa, jota sovelletaan 18 vuoden iästä alkaen, ja samalla välttää aukkokohdat näiden kahden välineen välillä. Alle 16-vuotiaisiin lapsiin olisi edelleen sovellettava kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehtyä yksityisoikeuden alaa koskevaa Haagin yleissopimusta, jäljempänä 'vuoden 1980 Haagin yleissopimus', ja siten myös tämän asetuksen III lukua, jolla täydennetään vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen soveltamista jäsenvaltioiden välisissä suhteissa."

(...h) 'oikeudella lapsen huoltoon' (...) lapsen henkilöstä huolehtimiseen liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia **ja** erityisesti oikeutta päättää **lapsen** (...) asuinpaikasta (...);⁹

(...i)'tapaamisoikeudella' oikeutta tavata lasta ja myös oikeutta viedä lapsi rajoitetuksi ajaksi asuinpaikastaan muualle;

(...j) 'lapsen luvattomalla poisviemisellä tai palauttamatta jättämisellä' (...) **lapsen** poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, jos

(...i) se loukkaa oikeutta lapsen huoltoon, joka perustuu päätökseen tai lakiin taikka sen jäsen**valtion** oikeusjärjestyksen mukaan voimassa olevaan sopimukseen, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä; ja

(...ii) oikeutta lapsen huoltoon oli poisviemisen tai palauttamatta jättämisen hetkellä tosiasiallisesti käytetty, joko yhdessä tai yksin, tai olisi käytetty, jollei poisviemistä tai palauttamatta jättämistä olisi tapahtunut.

2. Jäljempänä [3, 6, 10 a, 12, 12 a, 31 / 47 e, 42 / 47 q, 59, 72 ja 80] artiklassa käsite 'asuinpaikka' korvaa käsitteen 'kansalainen' Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan osalta, ja sillä on se merkitys, joka sillä on kyseisten jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä.

⁹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tässä asetuksessa henkilöllä olisi katsottava olevan 'oikeus lapsen huoltoon' silloin, kun päätöksen tai lain taikka sen jäsenvaltion, jossa lapsen asuinpaikka on, oikeusjärjestyksen mukaan voimassa olevan sopimuksen perusteella vanhempainvastuunkantaja ei voi päättää lapsen asuinpaikasta ilman kyseisen henkilön suostumusta, riippumatta kansallisen lainsäädännön mukaisesti käytetyistä käsitteistä. Joissakin järjestelmissä, joissa käytetään käsitteitä 'huolto' ja 'tapaaminen', vanhemmalla, jolla ei ole oikeutta lapsen huoltoon, voi itse asiassa edelleen olla lasta koskevista päätöksistä merkittäviä vastuuta, jotka ylittävät pelkän tapaamisoikeuden."

II LUKU

OIKEUDELLINEN TOIMIVALTA AVIOLIITTOASIOISSA JA VANHEMPAINVASTUUTA KOSKEVISSA ASIOISSA

1 JAKSO

AVIOERO, ASUMUSERO JA AVIOLIITON PÄTEMÄTTÖMÄKSI JULISTAMINEN

3 artikla

Yleinen toimivalta

(...) Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevissa asioissa ovat toimivaltaisia sen jäsenvaltion (...) **tuomioistuimet**,

a) jonka alueella

i) puolisoiden asuinpaikka on, (...)

ii) puolisoiden viimeinen asuinpaikka oli, jos toinen puolisoista asuu siellä edelleen, (...)

iii) vastaajan asuinpaikka on, (...)

iv) jommankumman puolison asuinpaikka on, jos puoliset jättävät yhteisen hakemuksen, (...)

v) hakijan asuinpaikka on, jos hän on asunut siellä vähintään vuoden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä, tai

vi) hakijan asuinpaikka on, jos hän on asunut siellä vähintään kuuden kuukauden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä, ja hän on kyseisen jäsenvaltion kansalainen (...), **tai**

b) jonka kansalaisia molemmat puoliset ovat (...).

(...)

4 artikla

Vastakanne

(...) **Tuomioistuimella**, jossa menettely on vireillä 3 artiklan nojalla, on toimivalta käsitellä myös vastakanne, jos vastakanne kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan.

5 artikla

Asumuseron muuntaminen avioeroksi

Sillä jäsenvaltion (...) **tuomioistuimella**, joka on antanut asumuseroa koskevan päätöksen, on toimivalta myös muuntaa tämä päätös avioeroksi, jos tämän jäsenvaltion laissa niin säädetään, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan säännösten soveltamista.

6 artikla

Toimivalta muissa tapauksissa

1. Jos mikään jäsenvaltion (...) **tuomioistuin** ei ole 3, 4 ja 5 artiklan mukaan toimivaltainen, toimivalta määräytyy kussakin (...) jäsenvaltiossa kyseisen valtion oman lainsäädännön mukaan, **ellei 2 kohdasta muuta johdu.**

2. (...) **Puoliso,**

a) (...) jonka asuinpaikka on jäsenvaltion alueella tai

b) (...) joka on jäsenvaltion kansalainen, (...)

voidaan haastaa oikeuteen toisessa jäsenvaltiossa ainoastaan 3, 4 ja 5 artiklan mukaisesti.

3. Jäsenvaltion kansalainen, jonka asuinpaikka on toisen jäsenvaltion alueella, voi samoin edellytyksin kuin kyseisen (...) valtion kansalaiset nojautua siinä (...) valtiossa sovellettaviin toimivaltasääntöihin sellaista vastaajaa vastaan, jonka asuinpaikka ei ole jonkin jäsenvaltion alueella (...) ja joka ei ole (...) jonkin jäsenvaltion kansalainen (...).

2 JAKSO

VANHEMPAINVASTUU

7 artikla

Yleinen toimivalta

1. Jäsenvaltion (...) **tuomioistuimet** ovat toimivaltaisia vanhempainvastuuta koskevissa asioissa, jos lapsen asuinpaikka on **asian vireillepanoajankohtana** kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan, jollei 8–10 a artiklassa toisin säädetä.

8 artikla

Tapaamisoikeutta koskevan toimivallan säilyminen

1. Kun lapsi muuttaa laillisesti jäsenvaltiosta toiseen ja saa siellä uuden asuinpaikan, sen jäsenvaltion (...) **tuomioistuimet**, jossa lapsen aiempi asuinpaikka oli, ovat **7 artiklasta poiketen** kolmen kuukauden ajan muutosta edelleen toimivaltaisia muuttamaan sellaisen tapaamisoikeutta koskevan päätöksen, joka on annettu kyseisessä jäsenvaltiossa ennen lapsen muuttoa, jos päätöksen nojalla tapaamisoikeuden saanut henkilö asuu edelleen siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen aiempi asuinpaikka oli.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, jolle tapaamisoikeus on myönnetty, on hyväksynyt sen jäsenvaltion (...) **tuomioistuinten** toimivallan, jossa lapsella on uusi asuinpaikka, osallistumalla menettelyyn kyseisissä (...) **tuomioistuimissa** niiden toimivaltaa kiistämättä.

9 artikla

Toimivalta lapsen **luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä** koskevissa tapauksissa (...)¹⁰

Jos (...) lapsi on luvatta viety pois tai jätetty palauttamatta, toimivalta säilyy, **sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 a artiklan soveltamista**, sen jäsenvaltion (...) **tuomioistuimilla**, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, siihen saakka kun lapsi on saanut asuinpaikan toisesta jäsenvaltiosta ja

- a) jokainen henkilö, laitos tai muu elin, jolla on oikeus lapsen huoltoon, on suostunut poisviemiseen tai palauttamatta jättämiseen; tai
- b) lapsi on asunut mainitussa toisessa jäsenvaltiossa vähintään yhden vuoden sen jälkeen kun henkilö, laitos tai muu elin, jolla on oikeus lapsen huoltoon, on saanut tai hänen tai sen olisi pitänyt saada tieto lapsen olinpaikasta ja lapsi on sopeutunut uuteen ympäristöönsä ja ainakin jokin seuraavassa mainituista edellytyksistä täyttyy:
 - i) lapsen palauttamispyyntöä ei ole tehty sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonne lapsi on viety tai josta lapsi on jätetty palauttamatta, yhden vuoden kuluessa siitä, kun lapsen huolto-oikeuden haltija on saanut tai hänen olisi pitänyt saada tieto lapsen olinpaikasta;

¹⁰ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Lapsen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä koskevissa tapauksissa toimivallan olisi säilyttävä sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa lapsen asuinpaikka oli, siihen saakka, kun lapsi on saanut asuinpaikan toisesta jäsenvaltiosta ja tietyt edellytykset täyttyvät, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollista oikeuspaikan valintaa tämän asetuksen mukaisesti. Jäsenvaltioiden, joissa toimivalta on keskitetty, olisi harkittava mahdollisuutta, että tuomioistuin, jossa palauttamista koskeva hakemus on pantu vireille vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, voisi myös käyttää osapuolten tämän asetuksen mukaisesti sopimaa tai hyväksymää toimivaltaa vanhempainvastuuta koskevissa asioissa silloin, kun osapuolten välinen sopimus on tehty tämän palauttamismenettelyn yhteydessä. Tällaisiin sopimuksiin olisi kuuluttava myös lapsen palauttamista ja palauttamatta jättämistä koskevat sopimukset. Jos lapsen palauttamatta jättämisestä on sovittu, lapsen olisi jäätävä siihen jäsenvaltioon, jossa lapsella on uusi asuinpaikka, ja tuomioistuimen toimivalta tulevissa lapsen huoltoa koskevissa menettelyissä olisi määritettävä lapsen uuden asuinpaikan perusteella."

- ii) lapsen huolto-oikeuden haltijan jättämä palauttamispyyntö on peruttu eikä uutta pyyntöä ole jätetty i alakohdassa tarkoitettussa määräajassa;
- iii) **jäsenvaltion tuomioistuin** on hylännyt lapsen huolto-oikeuden haltijan jättämän palauttamispyynnön muista kuin vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan **ensimmäisen kohdan b alakohdassa tai 13 artiklan toisessa kohdassa** tarkoitetuista syistä **ja kyseiseen päätökseen ei enää voi hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin**;
- iv) (...) **missään** sen jäsenvaltion (...) tuomioistuimessa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, **ei asiaa ole pantu vireille 26 a artiklan 3 ja 5 kohdan mukaisesti** (...);
- v) sen jäsenvaltion (...) **tuomioistuimet**, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, ovat antaneet lapsen huoltoa koskevan päätöksen, joka ei edellytä lapsen palauttamista.

¹¹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Elatusvelvoitteita koskevat asiat eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, koska kyseisiä velvoitteita säännellään jo neuvoston asetuksella (EY) N:o 4/2009. Vastaajan tai velkojan asuinpaikan tuomioistuinten lisäksi tämän asetuksen nojalla avioliittoasioissa toimivaltaisilla tuomioistuimilla tulisi yleensä olla toimivalta ratkaista avioliiton aikaisia tai sen jälkeisiä elatusvelvoitteita koskevia liitännäisiä asioita tuon asetuksen 3 artiklan c alakohdan mukaisesti. Tämän asetuksen nojalla vanhempainvastuuta koskevissa asioissa toimivaltaisilla tuomioistuimilla tulisi yleensä olla toimivalta ratkaista lapseen liittyviä elatusvelvoitteita koskevia liitännäisiä asioita tuon asetuksen 3 artiklan d alakohdan mukaisesti."

¹² Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tässä asetuksessa säädetyissä erityisolosuhteissa voitaisiin myös katsoa, että toimivalta vanhempainvastuuta koskevissa asioissa on myös siinä jäsenvaltiossa, jossa vanhempien välillä on vireillä avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskeva menettely, tai jossakin toisessa jäsenvaltiossa, johon lapsella on kiinteät siteet ja josta osapuolet ovat joko edeltä käsin sopineet viimeistään ajankohtana, jona asia pantiin vireille tuomioistuimessa, tai he ovat sen nimenomaisesti hyväksyneet kyseisen menettelyn aikana, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä niin säädetään, vaikka lapsella ei olekaan asuinpaikkaa tuossa jäsenvaltiossa, edellyttäen että tätä toimivaltaa käytetään lapsen edun mukaisesti.

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sellaista muuta henkilöä kuin vanhempaa, joka kansallisen lainsäädännön mukaan on osapuoli vanhempien vireille panemassa menettelyssä, olisi pidettävä osapuolena tässä asetuksessa ja näin ollen kyseisen osapuolen ilmaisema vastustus oikeuspaikan valintaan, jonka asianomaisen lapsen vanhemmat ovat tehneet, sen ajankohdan jälkeen, jona asia pantiin vireille tuomioistuimessa, olisi esteenä sille, että menettelyn kaikkien osapuolten katsottaisiin hyväksyneen oikeuspaikkasopimuksen kyseisenä ajankohtana."

¹³ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Ennen kuin tuomioistuin harjoittaa oikeuspaikkasopimukseen tai toimivallan hyväksyntään perustuvaa toimivaltaansa sen olisi tutkittava, tekivätkö asianosaiset osapuolet kyseisen sopimuksen tai antoivatko ne kyseisen hyväksynnän tietoon perustuen ja vapaasta tahdostaan eivätkä siksi, että yksi osapuoli käytti hyväkseen toisen osapuolen ahdinkoa tai heikkoa asemaa. Tuomioistuimen olisi kirjattava menettelyn aikana tapahtuva toimivallan hyväksyminen kansallisen lainsäädännön ja menettelyn mukaisesti."

(...)

1. Jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta (...) vanhempainvastuuta koskevissa asioissa, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) lapsella on kiinteät siteet kyseiseen jäsenvaltioon erityisesti sen vuoksi, että vanhempainvastuunkantajista **vähintään** yhden asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa tai että **lapsen asuinpaikka oli aiemmin kyseisessä jäsenvaltiossa** tai että lapsi on kyseisen jäsenvaltion kansalainen; (...)
- b) (...) osapuolet (...) **ja kaikki muut vanhempainvastuunkantajat**
 - i) **ovat vapaasta tahdostaan sopineet toimivallasta** viimeistään ajankohtana, jona asia pantiin vireille tuomioistuimessa; tai (...)
 - ii) **ovat hyväksyneet toimivallan nimenomaisesti menettelyn aikana ja tuomioistuin on varmistanut, että kaikille osapuolille on tiedotettu oikeudesta olla hyväksymättä toimivalta; ja**
- c) toimivaltaa **käytetään** lapsen edun mukaisesti.

1 a. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu oikeuspaikan valintaa koskeva sopimus on tehtävä kirjallisesti, ja kaikkien kyseessä olevien osapuolten on päivättävä ja allekirjoitettava se tai se on sisällytettävä oikeudenkäyntipöytäkirjoihin kansallisen lainsäädännön ja menettelyn mukaisesti. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtuvaa viestintää, jonka tuloksena on sopimuksen pysyvä tallenne. Henkilöt, joista tulee menettelyn osapuolia sen jälkeen, kun asia on pantu vireille tuomioistuimessa, voivat ilmaista hyväksyntänsä vireillepanon jälkeen. Jos he eivät vastusta oikeuspaikan valintaa, heidän katsotaan hyväksyneen sen hiljaisesti.

2. Jos osapuolet eivät muuta sovi, edellä (...)1 kohdassa myönnetty toimivalta lakkaa heti, kun
- a) menettelyssä annettuun päätökseen ei enää voi hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin; tai
 - b) kun menettely (...) päättyy muusta syystä.
- (...)
3. Edellä 1 kohdan b alakohdan ii alakohdassa myönnetty toimivalta on yksinomainen.

11 artikla

Lapsen olinpaikkaan (...) perustuva toimivalta¹⁴

1. Jos (...) **lapsen** asuinpaikkaa ei kyetä ratkaisemaan eikä toimivaltaa voida määrittää 10 a artiklan nojalla, toimivalta on sen jäsenvaltion (...) **tuomioistuimilla**, jossa lapsi on.
2. (...) Edellä olevassa 1 kohdassa **tarkoitettua toimivaltaa** sovelletaan myös lapsipakolaisiin ja (...) **asuinpaikkajäsenvaltiostaan** levottomuuksien vuoksi siirtymään joutuneisiin lapsiin.

¹⁴ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jos lapsen asuinpaikkaa ei kyetä ratkaisemaan eikä toimivaltaa voida myöskään määrittää oikeuspaikkasopimuksen perusteella, toimivallan tulisi olla sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa lapsi on. Tätä olinpaikkaa koskevaa sääntöä olisi sovellettava myös lapsipakolaisiin ja asuinpaikkajäsenvaltiostaan levottomuuksien vuoksi siirtymään joutuneisiin lapsiin. Tämän asetuksen ja vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen 52 artiklan 2 kohdan mukaisesti tätä toimivaltasääntöä olisi kuitenkin sovellettava ainoastaan lapsiin, joiden asuinpaikka oli jäsenvaltiossa ennen siirtymään joutumista. Jos lapsen asuinpaikka ennen siirtymään joutumista oli kolmannessa valtiossa, olisi sovellettava vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen toimivaltasääntöä, joka koskee lapsipakolaisia ja maastaan siirtymään joutuneita lapsia."

Toimivallan siirto toisen jäsenvaltion tuomioistuimelle (...)¹⁵

1. (...) **Poikkeuksellisissa olosuhteissa** sen jäsenvaltion **tuomioistuin**, joka on toimivaltainen tutkimaan pääasian, voi **jonkin osapuolen hakemuksesta tai omasta aloitteestaan**, jos (...) se katsoo, että (...) **tuomioistuimella** toisessa jäsenvaltiossa, johon lapsella on erityisiä siteitä, olisi paremmat edellytykset (...) **arvioida** lapsen etua (...) **kyseisessä asiassa**, lykätä asian tai (...) sen **tietyn osan käsittelyä** (...) ja (...)

- a) **asettaa yhdelle tai useammalle osapuolelle määräajan**, johon mennessä on (...) **ilmoitettava** kyseisen toisen jäsenvaltion **tuomioistuimelle** (...) **menettelyn vireilläolosta ja mahdollisuudesta toimivallan siirtoon sekä esitettävä hakemus kyseiselle tuomioistuimelle**; tai
- b) pyytää toisen jäsenvaltion (...) **tuomioistuinta** käyttämään toimivaltaansa (...) **2 kohdan mukaisesti**.

(...)

¹⁵ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Poikkeuksellisissa olosuhteissa sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa lapsen asuinpaikka on, ei välttämättä ole parhaat edellytykset asian käsittelyyn. Toimivaltaisen tuomioistuimen olisi voitava – mutta sillä ei kuitenkaan ole velvollisuutta – poikkeuksellisesti ja tietyin edellytyksin siirtää toimivaltaansa tietyssä asiassa toisen jäsenvaltion tuomioistuimelle, jos sillä on paremmat edellytykset arvioida lapsen etua kyseisessä asiassa. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltion tuomioistuimen tulisi siirtää toimivaltaansa vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ainoastaan sellaisen toisen jäsenvaltion tuomioistuimelle, johon asianomaisella lapsella on 'erityisiä siteitä', joita koskevat ratkaisevat seikat on lueteltu tyhjentävästi tässä asetuksessa.

Toimivaltaisen tuomioistuimen olisi esitettävä pyyntö toisen jäsenvaltion tuomioistuimelle ainoastaan, jos sen aikaisemmasta päätöksestä lykätä asian käsittelyä ja pyytää toimivallan siirtämistä on tullut lopullinen, silloin kun kyseiseen päätökseen voidaan hakea muutosta kansallisen lainsäädännön mukaisesti."

2. Kyseisen toisen jäsenvaltion tuomioistuin voi, milloin tämä on asiaan liittyvien erityisten seikkojen vuoksi lapsen edun mukaista, hyväksyä toimivallan kuuden viikon kuluessa siitä, kun

- a) asia on pantu vireille 1 kohdan a alakohdan mukaisesti; tai
- b) 1 kohdan b alakohdan mukainen pyyntö on vastaanotettu.

Tuomioistuin, jossa asia on toiseksi pantu vireille tai jota on pyydetty hyväksymään toimivalta, ilmoittaa ensimmäiselle tuomioistuimelle viipymättä. Jos se hyväksyy toimivallan, on tuomioistuimen, jossa asia on ensimmäiseksi pantu vireille, jätettävä asia tutkimatta.

3. Jos tuomioistuin, jossa asia on ensimmäiseksi pantu vireille, ei ole vastaanottanut toisen jäsenvaltion tuomioistuimelta ilmoitusta toimivallan hyväksymisestä seitsemän viikon kuluessa siitä, kun

- a) osapuolille 1 kohdan a alakohdan mukaisesti asetettu määräaika hakemuksen esittämiseksi toisen jäsenvaltion tuomioistuimelle on päättynyt, tai
- b) kyseinen tuomioistuin on vastaanottanut 1 kohdan b alakohdan mukaisen pyynnön,

se jatkaa toimivaltansa käyttöä.

4. Lapsella katsotaan olevan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä siteitä jäsenvaltioon, jos

- a) kyseisestä jäsenvaltiosta on tullut lapsen asuinpaikka sen jälkeen, kun asia on pantu vireille 1 kohdassa tarkoitettussa (...) **tuomioistuimessa**;(...)
- b) lapsen asuinpaikka oli aiemmin kyseisessä jäsenvaltiossa; (...)
- c) **lapsella** on kyseisen (...) **valtion** (...) kansalaisuus; (...)
- d) lapsen vanhempainvastuunkantajan asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa; tai
- e) asia koskee lapsen suojelutoimenpiteitä, jotka liittyvät lapsen kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen tai luovuttamiseen.

5. Jos tuomioistuimen yksinomainen toimivalta on todettu 10 a artiklan mukaan, kyseinen tuomioistuin ei voi siirtää toimivaltaa toisen jäsenvaltion tuomioistuimelle.

12 a artikla

Sellaisen jäsenvaltion tuomioistuimen pyyntö toimivallan siirtämiseksi, joka ei ole toimivaltainen¹⁶

- 1. Poikkeuksellisissa olosuhteissa jos jäsenvaltiossa, joka ei ole tämän asetuksen nojalla toimivaltainen mutta johon lapsella on 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti erityisiä siteitä, tuomioistuin katsoo, että sillä on paremmat edellytykset arvioida lapsen etua kyseisessä asiassa, kyseinen tuomioistuin voi pyytää toimivallan siirtoa sen jäsenvaltion tuomioistuimelta, jossa lapsen asuinpaikka on, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 9 artiklan soveltamista.**
- 2. Pyyntöön vastaanottanut tuomioistuin voi, jos se katsoo, että tämä on asiaan liittyvien erityisten seikkojen vuoksi lapsen edun mukaista, hyväksyä toimivaltansa siirron kuuden viikon kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Se ilmoittaa tästä pyynnön esittäneelle tuomioistuimelle viipymättä. Pyyntöön esittänyt tuomioistuin voi käyttää toimivaltaa ainoastaan, jos pyyntö on hyväksytty mainitussa määräajassa.**

¹⁶ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Lisäksi poikkeuksellisissa olosuhteissa ja lapsen etu kyseisessä asiassa huomioon ottaen sen jäsenvaltion tuomioistuimen, joka ei ole tämän asetuksen nojalla toimivaltainen mutta johon lapsella on erityisiä siteitä tämän asetuksen mukaisesti, olisi voitava pyytää toimivallan siirtoa sen jäsenvaltion toimivaltaiselta tuomioistuimelta, jossa lapsen asuinpaikka on. Tämän ei kuitenkaan pitäisi olla sallittua, jos lapsi on viety pois tai jätetty palauttamatta luvottomasti. Tämä erityinen toimivaltainen tuomioistuin olisi määritettävä pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Toimivallan siirron olisi koskettava ainoastaan sitä erityistapausta, jota varten tuomioistuin on joko pyytänyt oman toimivaltansa siirtoa tai pyytänyt saada toimivallan itselleen. Sen jälkeen kun menettely, jota varten toimivallan siirtoa pyydettiin ja jota varten se myönnettiin, on saatettu päätökseen, tämä siirto ei saisi vaikuttaa tuleviin menettelyihin."

13 artikla

Toimivalta muissa tapauksissa

Jos mikään jäsenvaltion (...) **tuomioistuin** ei ole 7–11 artiklan mukaan toimivaltainen, toimivalta määräytyy kussakin jäsenvaltiossa kyseisen jäsenvaltion oman lainsäädännön mukaan.¹⁷

14 (...) artikla

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet **kiireellisissä tapauksissa**¹⁸

¹⁷ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Käsitteeseen 'kyseisen jäsenvaltion oma lainsäädäntö' olisi sisällyttävä kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevat kansainväliset sopimukset."

¹⁸ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tämä asetus ei saisi estää sellaisen jäsenvaltion tuomioistuimia, joka ei ole toimivaltainen tutkimaan pääasiaa, toteuttamasta kiireellisissä tapauksissa kyseisessä jäsenvaltiossa olevan lapsen henkilöä tai omaisuutta koskevia väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimia. Näitä toimenpiteitä ei saisi tunnustaa eikä panna täytäntöön missään muussa jäsenvaltiossa tämän asetuksen nojalla, lukuun ottamatta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitetun riskin minimoimiseksi toteutettuja toimenpiteitä.

Riskin minimoimiseksi toteutettujen toimenpiteiden olisi pysyttävä voimassa kunnes sen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa lapsen asuinpaikka on, on toteuttanut aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet.

Jos lapsen edun suojelu niin vaatii, tuomioistuimen olisi ilmoitettava toteutetuista toimenpiteistä sen jäsenvaltion tuomioistuimelle, joka on tämän asetuksen nojalla toimivaltainen tutkimaan pääasian, joko suoraan tai keskusviranomaisten välityksellä. Tämän ilmoituksen antamatta jättäminen ei kuitenkaan saisi olla peruste olla tunnustamatta toimenpidettä.

Jos tuomioistuimelle, jolla on toimivalta päättää ainoastaan väliaikaisista toimenpiteistä ja turvaamistoimista, tehdään pääasiaa koskeva hakemus, sen olisi oma-aloitteisesti todettava, ettei sillä ole toimivaltaa käsitellä sitä."

1. Vaikka jonkin toisen jäsenvaltion (...) tuomioistuin olisi toimivaltainen tutkimaan pääasian, jäsenvaltion tuomioistuimilla (...) on kiireellisissä tapauksissa toimivalta toteuttaa kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisia väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka koskevat (...)

a) kyseisessä jäsenvaltiossa olevaa lasta; tai

b) lapselle kuuluvaa omaisuutta kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Jos lapsen edun suojeleminen niin vaatii, (...) näitä toimenpiteitä toteuttaneen (...) tuomioistuimen on ilmoitettava niistä välittömästi sen jäsenvaltion tuomioistuimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on tämän asetuksen 7 artiklan nojalla toimivaltainen tutkimaan pääasian, tai tarvittaessa mille tahansa jäsenvaltion tuomioistuimelle, joka käyttää pääasian suhteen toimivaltaa tämän asetuksen nojalla, joko suoraan 67 a artiklan mukaisesti tai 60 artiklan nojalla nimettyjen keskusviranomaisten välityksellä.

3. Edellä olevan 1 kohdan nojalla toteutettujen toimenpiteiden soveltaminen on keskeytettävä, kun sen jäsenvaltion (...) tuomioistuin, joka on tämän asetuksen nojalla toimivaltainen tutkimaan pääasian, on toteuttanut soveltuviksi katsomansa toimenpiteet.

Tarvittaessa kyseinen tuomioistuin voi ilmoittaa päätöksestään väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia toteuttaneelle tuomioistuimelle joko suoraan 67 a artiklan mukaisesti tai 60 artiklan nojalla nimettyjen keskusviranomaisten välityksellä.

1. Jos jäsenvaltion (...) **tuomioistuimessa vireille pantu asia ei kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan**, mutta sen tulos riippuu (...) **vanhempainvastuuta koskevaan** asiaan kuuluvan liitännäiskysymyksen ratkaisemisesta, **kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin** voi ratkaista kysymyksen, **vaikka se ei ole tämän asetuksen nojalla toimivaltainen**.
2. **Edellä 1 kohdan mukaisesti annetuilla ratkaisuilla on oikeusvaikutuksia ainoastaan menettelyssä, jossa se annettiin.**

¹⁹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jos jonkin sellaisen jäsenvaltion tuomioistuimessa, joka ei ole tämän asetuksen nojalla toimivaltainen, on vireillä menettely, jonka tulos riippuu tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan liitännäiskysymyksen ratkaisemisesta, tämän asetuksen ei pitäisi estää kyseisen jäsenvaltion tuomioistuinta ratkaisemasta tuota kysymystä. Näin ollen jos menettely koskee esimerkiksi perintöasiaa, jossa lapsi on osallisena ja jossa on nimitettävä edunvalvoja edustamaan lasta menettelyssä, perintöasian käsittelyssä toimivaltaisen jäsenvaltion olisi voitava nimittää edunvalvoja tätä vireillä olevaa menettelyä varten riippumatta siitä, onko kyseinen tuomioistuin tämän asetuksen nojalla toimivaltainen vanhempainvastuuta koskevissa asioissa. Tällaisella ratkaisulla olisi oltava oikeusvaikutuksia ainoastaan siinä menettelyssä, jossa se annettiin.

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa perintöasiaa koskevassa menettelyssä lapsen puolesta toteutetun tai toteutettavan oikeustoimen pätevyys edellyttää jonkin tuomioistuimen lupaa tai hyväksyntää, kyseisen jäsenvaltion tulisi voida päättää sallia tai hyväksyä tällainen oikeustoimi, vaikka se ei olisi tämän asetuksen nojalla toimivaltainen. Käsitteeseen 'oikeustoimi' olisi sisällyttävä esimerkiksi perinnön hyväksyminen tai hylkääminen taikka osapuolten välinen sopimus pesänjaosta."

3. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa perintöasiaa koskevassa menettelyssä lapsen puolesta toteutetun tai toteutettavan oikeustoimen pätevyys edellyttää jonkin tuomioistuimen lupaa tai hyväksyntää, kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin voi päättää sallia tai hyväksyä tällaisen oikeustoimen, vaikka se ei ole tämän asetuksen nojalla toimivaltainen.

4. Edellä olevan 14 artiklan 2 kohtaa sovelletaan vastaavasti.

3 JAKSO

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

15 artikla

Asian paneminen vireille tuomioistuimessa²⁰

²⁰ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tässä asetuksessa määritetään minä ajankohtana asian katsotaan tulleen vireille tuomioistuimessa tämän asetuksen soveltamiseksi. Kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden kaksi erilaista järjestelmää, joissa edellytetään joko että haastehakemus ensiksi annetaan tiedoksi vastaajalle tai että se ensiksi jätetään tuomioistuimeen, pitäisi riittää, että kansallisen lainsäädännön mukainen ensimmäinen vaihe on toteutettu, edellyttäen että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä kansallisessa lainsäädännössä edellytettyihin toimiin toisen vaiheen toteuttamiseksi.

Ottaen huomioon sovittelun ja muiden vaihtoehtoisten riitojenratkaisumenettelyjen kasvavan merkityksen myös tuomioistuinmenettelyjen aikana unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti asian olisi myös katsottava tulleen vireille tuomioistuimessa haastehakemuksen tai vastaavan asiakirjan tuomioistuimeen jättämisajankohtana tapauksissa, joissa menettely on tällä välin sovintoratkaisun löytämiseksi keskeytetty haastehakemuksen jättäneen hakijan pyynnöstä, ilman että haastehakemusta on vielä annettu tiedoksi vastaajalle ja ilman että kyseinen osapuoli on tietoinen menettelystä tai on millään tavalla osallistunut siihen, edellyttäen että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle.

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan vireilläolotilanteessa ajankohta, jona on aloitettu pakollinen sovittelumenettely kansallisessa sovittelijaviranomaisessa olisi katsottava ajankohdaksi, jona asian katsotaan tulleen vireille 'tuomioistuimessa'."

Asian katsotaan tulleen vireille tuomioistuimessa

- a) ajankohtana, jona haastehakemus tai vastaava asiakirja jätetään tuomioistuimeen, edellyttäen että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle;
- b) jos asiakirja on annettava tiedoksi ennen sen jättämistä tuomioistuimeen, ajankohtana, jona tiedoksiannosta vastaava viranomainen ottaa sen vastaan, edellyttäen että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin asiakirjan jättämiseksi tuomioistuimeen; tai
- c) **jos asian käsittely aloitetaan tuomioistuimen omasta aloitteesta, ajankohtana, jona tuomioistuin tekee päätöksen käsittelyn aloittamisesta, tai jos tällaista päätöstä ei edellytetä, ajankohtana, jona tuomioistuin kirjaa asian rekisteriin.**

17 artikla

Toimivallan tutkiminen²¹

Jos jäsenvaltion (...) **tuomioistuimessa** on pantu vireille asia, jossa se ei tämän asetuksen mukaan ole toimivaltainen tutkimaan **pääasiaa**, mutta jossa toisen jäsenvaltion (...) **tuomioistuin** on tämän asetuksen **mukaan** toimivaltainen (...) tutkimaan **pääasian**, sen on oma-aloitteisesti todettava, ettei sillä ole toimivaltaa käsitellä kyseistä asiaa.

²¹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa on pantu vireille asia, jossa se ei tämän asetuksen mukaan ole toimivaltainen tutkimaan pääasiaa, mutta jossa toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian, sen olisi oma-aloitteisesti todettava, ettei sillä ole toimivaltaa käsitellä kyseistä asiaa. Kyseisellä tuomioistuimella olisi kuitenkin oltava harkintavalta pyytää toimivallan siirtoa tämän asetuksen nojalla mutta ei velvollisuutta tehdä niin."

18 artikla

Edellytysten tutkiminen

1. Jos vastaaja, jonka asuinpaikka on muussa valtiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa menettely aloitettiin, ei vastaa asiassa, toimivaltaisen tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä, kunnes on selvitetty, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada haastehakemus tai vastaava asiakirja niin hyvissä ajoin, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikkiin tätä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.
2. Asetuksen (EY) N:o 1393/2007 19 artiklaa sovelletaan tämän artiklan 1 kohdan sijasta, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli mainitun asetuksen nojalla toimitettava jäsenvaltiosta toiseen.
3. Kun asetusta (EY) N:o 1393/2007 ei voida soveltaa, sovelletaan oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomaille siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn Haagin yleissopimuksen 15 artiklaa, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli kyseisen yleissopimuksen nojalla toimitettava ulkomaille.

Vireilläolo ja samassa yhteydessä käsiteltävät kanteet²²

1. Jos eri jäsenvaltioiden (...) **tuomioistuimissa pannaan vireille** samojen asianosaisten välillä (...) avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevia menettelyjä, sen (...) **tuomioistuimen**, jossa menettely on aloitettu myöhemmin, on omasta aloitteestaan lykättävä asian käsittelyä, kunnes on ratkaistu, onko (...) **tuomioistuin**, jossa menettely on ensin aloitettu, toimivaltainen.
2. Jos eri jäsenvaltioiden (...) **tuomioistuimissa pannaan vireille** vanhempainvastuuseen liittyviä menettelyjä, jotka koskevat samaa lasta ja samaa asiaa (...), sen (...) **tuomioistuimen**, jossa menettely on aloitettu myöhemmin, on omasta aloitteestaan lykättävä asian käsittelyä, kunnes on ratkaistu, onko (...) **tuomioistuin**, jossa menettely on ensin aloitettu, toimivaltainen. **Tätä säännöstä ei sovelleta, jos jonkin tuomioistuinten toimivalta perustuu yksinomaan 14 artiklaan.**
3. Kun on ratkaistu, että se (...) **tuomioistuin**, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen, (...) **tuomioistuimen**, jossa kanne on myöhemmin nostettu, on jätettävä asia tutkimatta.
Tällöin asian myöhemmin (...) **vireille pannut** osapuoli voi siirtää asian siihen (...) **tuomioistuimeen**, jossa menettely on aloitettu ensin.
4. Jos kanne nostetaan jäsenvaltion tuomioistuimessa, jolle 10 a artiklassa tarkoitetussa toimivallan hyväksynnässä on annettu yksinomainen toimivalta, toisen jäsenvaltion tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely, kunnes tuomioistuin, jossa kanne on hyväksynnän perusteella nostettu, toteaa, että se ei ole toimivaltainen hyväksynnän nojalla.
5. Jos ja siltä osin kuin hyväksynnän kohteena oleva tuomioistuin on todennut olevansa yksinomaisesti toimivaltainen hyväksynnän mukaisesti, toisen jäsenvaltion tuomioistuimen on jätettävä asia tutkimatta.

²² Katso alaviitteessä 20 ehdotettu johdanto-osan kappale.

Lapsen oikeus ilmaista näkemyksensä²³

1. Kun jäsenvaltioiden (...) **tuomioistuimet** käyttävät tämän luvun 2 jakson mukaista toimivaltansa, niiden on (...) **kansallisten lakien ja menettelyjen mukaisesti**²⁴ annettava lapselle, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, (...) aito ja tuloksellinen tilaisuus ilmaista (...) näkemyksensä (...) **joko suoraan taikka edustajan tai asiaankuuluvan elimen välityksellä.**

2. **Kun tuomioistuin antaa kansallisten lakien ja menettelyjen mukaisesti lapselle mahdollisuuden ilmaista näkemyksensä tämän artiklan mukaisesti, se (...) ottaa lapsen (...) näkemyksen asianmukaisella tavalla huomioon tämän iän ja kehitystason mukaisesti (...).**

²³ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tämän asetuksen mukaisissa vanhempainvastuuta koskevissa menettelyissä sekä vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaisissa palauttamismenettelyissä olisi perusperiaatteen mukaisesti annettava tämän menettelyn kohteena olevalle lapselle, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen aito ja tuloksellinen tilaisuus ilmaista näkemyksensä, ja nämä näkemykset olisi otettava asianmukaisella tavalla huomioon, kun arvioidaan lapsen etua. Lapsen mahdollisuudella ilmaista näkemyksensä vapaasti on Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklan 1 kohdan ja lapsen oikeuksista tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen 12 artiklan mukaisesti tärkeä merkitys tämän asetuksen soveltamisessa. Asetuksessa olisi kuitenkin jätettävä jäsenvaltioiden asiaksi päättää kansallisen lainsäädännön ja menettelyn mukaisesti, kenen toimesta ja miten lasta kuullaan. Tällä asetuksella ei näin ollen pyritä säätämään siitä, onko tuomarin kuultava lasta henkilökohtaisesti vai onko erityisen koulutuksen saaneen asiantuntijan kuultava lasta ja esitettävä tuomioistuimelle raportti jälkikäteen tai onko lasta kuultava oikeussalissa vai jossakin muussa paikassa tai jollakin muulla tavalla. Vaikka lapsella on oikeus tulla kuulluksi, lapsen kuuleminen ei voi olla absoluuttinen velvollisuus, vaan sitä on arvioitava lapsen edun mukaisesti esimerkiksi tapauksissa, joissa osapuolten välillä on tehty sopimuksia."

²⁴ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

III LUKU
KANSAINVÄLINEN LAPSIKAAPPAUS²⁵

21 artikla

Lapsen palauttaminen vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen perusteella

Jos henkilö, laitos tai muu elin, joka väittää oikeutta lapsen huoltoon loukatun, hakee **joko suoraan tai keskusviranomaisen avustuksella** jäsenvaltion tuomioistuimelta vuoden **1980** Haagin yleissopimuksen (...) nojalla päätöstä, jossa määrätään palauttamaan **alle 16-vuotias** lapsi, joka on luvattomasti viety muuhun jäsenvaltioon tai jätetty palauttamatta muusta jäsenvaltiosta kuin se, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, sovelletaan (...) **21 a–26 a artiklaa ja VI lukua täydentämään vuoden 1980 Haagin yleissopimusta.**

²⁵ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jotta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaiset palauttamismenettelyt voitaisiin saada päätökseen mahdollisimman nopeasti, jäsenvaltioiden olisi harkittava kansallisen oikeushallintonsa rakenne huomioon ottaen näitä menettelyjä koskevan toimivallan keskittämistä mahdollisimman rajoitetulle määrälle tuomioistuimia. Lapsikaappaustapauksia koskeva toimivalta voitaisiin keskittää joko yhdelle tuomioistuimelle koko maan osalta tai rajoitetulle määrälle tuomioistuimia käyttäen lähtökohtana esimerkiksi muutoksenhakutuomioistuinten lukumäärää ja keskittämällä kansainvälisiä lapsikaappaustapauksia koskeva toimivalta yhdelle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle kunkin muutoksenhakutuomioistuimen tuomiopiirissä."

21 a artikla

Hakemusten vastaanottaminen ja käsittely keskusviranomaisissa

1. Pyynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen on toimittava nopeasti käsitellessään 21 artiklassa tarkoitettua vuoden 1980 Haagin yleissopimukseen perustuvaa hakemusta.
2. Kun pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion keskusviranomainen saa 21 artiklassa tarkoitetun hakemuksen, sen on viiden työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta annettava vastaanottoilmoitus. Sen on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava tapauksen mukaan pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskusviranomaiselle tai hakijalle, mitä alustavia toimenpiteitä on tehty tai tehdään hakemuksen käsittelemiseksi, ja se voi pyytää muita tarvittavia asiakirjoja ja tietoja.

(...)

23 artikla

Nopeutetut **tuomioistuinmenettelyt** (...)²⁶

²⁶ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jokaisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi annettava päätöksensä kuuden viikon kuluessa, paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta. Vaihtoehtoisten riitojenratkaisukeinojen käyttöä ei sellaisenaan tulisi pitää poikkeuksellisina olosuhteina, jotka sallivat määräajan ylityksen. Poikkeukselliset olosuhteet voivat kuitenkin syntyä sinä aikana, jona näitä keinoja käytetään, tai näiden keinojen tuloksena. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräaika olisi laskettava vireillepanoajankohdasta. Ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen määräaika olisi laskettava siitä ajankohdasta, jona kaikki vaadittavat menettelyvaiheet on toteutettu. Näihin vaiheisiin voisi sisältyä asianomaisesta oikeusjärjestelmästä riippuen muutoksenhaun tiedoksi antaminen vastaajalle joko siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomioistuin sijaitsee, tai jossain toisessa jäsenvaltiossa, asian ja muutoksenhaun toimittaminen muutoksenhakutuomioistuimeen niissä jäsenvaltioissa, joissa muutosta on haettava siinä tuomioistuimessa, jonka päätökseen haetaan muutosta, tai osapuolen jättämä hakemus oikeuden istunnon kutsumisesta koolle silloin, kun kansallinen lainsäädäntö edellyttää tällaista hakemusta. Jäsenvaltioiden olisi myös harkittava sitä, että vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla tehtyyn, lapsen palauttamista tai palauttamatta jättämistä koskevaan päätökseen olisi mahdollista hakea muutosta vain yhden kerran."

1. Tuomioistuimen, jolle 21 artiklassa tarkoitettu lapsen palauttamista koskeva hakemus tehdään, on toimittava hakemuksen käsittelyssä pikaisesti, noudattaen nopeimpia käytettävissä olevia kansallisen lainsäädännön menettelyjä.

2. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on annettava päätöksensä viimeistään kuuden viikon kuluttua siitä, kun asia (...) on (...) saatettu **sen käsiteltäväksi**, paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta (...) **1 kohdan** soveltamista.

(...)

3. Ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen on annettava päätöksensä viimeistään kuuden viikon kuluttua siitä, kun kaikki vaadittavat menettelyvaiheet on toteutettu ja tuomioistuimen on mahdollista tutkia muutoksenhaku oikeuden istunnossa tai muulla tavoin, paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta.

23 a artikla

Vaihtoehtoinen riitojenratkaisu²⁷

Tuomioistuimen on mahdollisimman varhain ja missä tahansa menettelyn vaiheessa pyydettyä joko suoraan tai tarvittaessa keskusviranomaisten avustuksella osapuolia harkitsemaan halukkuuttaan osallistua sovitteluun tai muihin vaihtoehtoihin riitojenratkaisukeinoihin, paitsi jos tämä on vastoin lapsen etua, ei soveltu tässä nimenomaisessa tapauksessa tai pitkittäisi aiheettomasti menettelyä.

24 artikla

(...) Lapsen **oikeus** (...) **ilmaista näkemyksensä palauttamismenettelyssä**

(...) **Tämän asetuksen 20 artiklaa sovelletaan myös vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaisissa palauttamismenettelyissä.**

²⁷ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kaikissa lasta koskevissa tapauksissa ja erityisesti kun kyseessä on kansainvälinen lapsikaappaus, tuomioistuinten olisi harkittava mahdollisuutta saada aikaan ratkaisu sovittelua ja muita asianmukaisia keinoja käyttäen ja tarvittaessa olemassa olevien, sovittelua vanhempainvastuuta koskevissa rajat ylittävissä riita-asioissa edistävien verkostojen ja tukirakenteiden avulla. Tällaisten toimien ei kuitenkaan pitäisi aiheettomasti pitkittää vuoden 1980 Haagin yleissopimukseen perustuvaa palauttamismenettelyä. Lisäksi sovittelu ei välttämättä aina ole asianmukainen keino, erityisesti perheväkivaltatapauksissa.

Jos vuoden 1980 Haagin yleissopimukseen perustuvan palauttamismenettelyn aikana vanhemmat pääsevät sopimukseen lapsen palauttamisesta tai palauttamatta jättämisestä sekä muista vanhempainvastuuta koskevista asioista, tällä asetuksella olisi tietyissä olosuhteissa annettava heille mahdollisuus sopia, että tuomioistuimella, jossa asia on pantu vireille vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, tulisi olla toimivalta antaa sopimukselle sitova oikeusvaikutus joko sisällyttämällä se päätökseen, hyväksymällä se tai käyttämällä muuta kansallisen lainsäädännön ja kansallisten menettelyjen mukaista tapaa. Jäsenvaltioiden, joissa toimivalta on keskitetty, olisi näin ollen harkittava mahdollisuutta, että tuomioistuin, jossa palauttamismenettely on pantu vireille vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, voisi myös käyttää osapuolten tämän asetuksen mukaisesti sopimaa toimivaltaa vanhempainvastuuta koskevissa asioissa silloin, kun osapuolten välinen sopimus on tehty tämän palauttamismenettelyn yhteydessä."

Menettely lapsen palauttamista varten²⁸

28

Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Sen jäsenvaltion tuomioistuimen, johon lapsi on luvottomasti viety tai josta hänet on luvottomasti jätetty palauttamatta, olisi tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voitava kieltäytyä palauttamisesta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaisesti. Ennen kuin tuomioistuin kieltäytyy palauttamasta lasta sen olisi kuitenkin arvioitava, onko asianmukaiset suojelutoimet toteutettu tai voitaisiinko ne toteuttaa sellaisten lapsen etuun kohdistuvien riskien poistamiseksi, jotka voisivat estää palauttamisen vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan nojalla.

Jos tuomioistuin harkitsee lapsen palauttamisesta kieltäytymistä yksinomaan vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan perusteella, se ei saisi kieltäytyä palauttamasta lasta, jos joko lapsen palauttamista hakenut osapuoli kykenee vakuuttamaan tuomioistuimen tai tuomioistuin on muutoin vakuuttunut siitä, että on toteutettu riittävät järjestelyt lapsen suojelemiseksi hänen palauttamisensa jälkeen. Tällaisiin järjestelyihin voisi sisältyä esimerkiksi asianomaisen jäsenvaltion tuomioistuimen hakijalle määräämä lähestymiskielto lapsen suhteen, asianomaisen jäsenvaltion määräämät väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet, jotka sallivat, että lapsi voi jäädä kaapanneelle vanhemmalle, joka on lapsen tosiasiallinen huoltaja kunnes päätös huoltajuudesta on annettu kyseisessä jäsenvaltiossa palauttamisen jälkeen tai osoitus terveydenhuoltopalveluiden saatavuudesta hoitoa tarvitsevalle lapselle. Sen, minkä tyyppinen järjestely on riittävä kyseessä olevassa tapauksessa olisi oltava riippuvainen siitä konkreettisesta riskistä, jolle lapsi todennäköisesti altistuu, jos palauttaminen tapahtuu ilman tällaisia järjestelyjä. Pyrkinessään selvittämään, onko toteutettu riittävät järjestelyt, tuomioistuimen olisi ensisijaisesti kuultava osapuolia ja tarvittaessa pyydettävä soveltuvaa apua keskusviranomaisilta tai verkostoihin, erityisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudelliseen verkostoon tai Haagin kansainväliseen tuomariverkostoon, kuuluvilta tuomareilta.

Lisäksi tuomioistuin voisi aiheellisissa tapauksissa määrätä tämän asetuksen mukaisia tarpeellisia väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia minimoidakseen sen riskin, että palauttamisesta aiheutuisi lapselle fyysistä tai psyykkistä haittaa, joka muutoin johtaisi palauttamisesta kieltäytymiseen. Tällaisten väliaikaisten toimenpiteiden ja niiden liikkumisen ei pitäisi viivyttää Haagin yleissopimukseen perustuvaa palauttamismenettelyä eikä horjuttaa toimivallan määrittämistä sen tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, ja sen tuomioistuimen välillä, joka on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen vanhempainvastuuta koskeissa asioissa. Tuomioistuimen olisi tarvittaessa kuultava sen jäsenvaltion tuomioistuinta tai toimivaltaisia viranomaisia, jossa lapsen asuinpaikka on, keskusviranomaisten tai verkostoihin, erityisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudelliseen verkostoon tai Haagin kansainväliseen tuomariverkostoon, kuuluvien tuomareiden avustuksella. Nämä toimenpiteet olisi tunnustettava ja pantava täytäntöön kaikissa muissa jäsenvaltioissa, myös niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat tämän asetuksen mukaisesti toimivaltaisia, siihen asti että tällaisen jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin on toteuttanut aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet. Tällaisiin toimenpiteisiin voisi sisältyä esimerkiksi, että lapsi jäisi asumaan lapsen tosiasiallisen huoltajan luokse, tai miten yhteydenpito lapsen kanssa olisi toteutettava lapsen palauttamisen jälkeen kunnes lapsen asuinpaikkavaltion tuomioistuin on toteuttanut aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet. Tämän ei pitäisi vaikuttaa mihinkään asuinpaikkavaltion tuomioistuimen toimenpiteeseen tai päätökseen, joka on toteutettu tai tehty lapsen palauttamisen jälkeen."

1. Tuomioistuini ei voi kieltäytyä lapsen palauttamisesta, **ellei lapsen palauttamista hakeneelle henkilölle ole annettu tilaisuutta tulla kuulluksi.**

1 a. Tuomioistuini voi menettelyn missä tahansa vaiheessa tutkia 14 artiklan mukaisesti, olisiko yhteydenpito lapsen ja hänen palauttamistaan hakeneen henkilön välillä varmistettava lapsen etu huomioon ottaen.

2. Jos tuomioistuini harkitsee lapsen palauttamisesta kieltäytymistä yksinomaan vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan (...) b alakohdan perusteella, **se ei voi kieltäytyä palauttamasta lasta, jos (...) lapsen palauttamista hakenut osapuoli kykenee riittävät todisteet toimittamalla vakuuttamaan tuomioistuimen tai tuomioistuini on muutoin vakuuttunut siitä, että on toteutettu riittävät järjestelyt lapsen suojelemiseksi hänen palauttamisensa jälkeen.**

3. (...) **Edellä olevan 2 kohdan soveltamiseksi tuomioistuini (...) voi olla yhteydessä sen jäsenvaltion toimivaltaisiin viranomaisiin, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton poistamista tai palauttamatta jättämistä, joko suoraan 67 a artiklan mukaisesti tai keskusviranomaisten avustuksella (...).**

4. **Tarvittaessa tuomioistuini voi lapsen palauttamisesta määrätessään (...) toteuttaa väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia tämän asetuksen (...) 14 artiklan (...) mukaisesti suojatakseen lasta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettulta vakavalta riskiltä, edellyttäen että näiden toimenpiteiden tarkastelu ja toteuttaminen ei aiheuttomasti pitkitä palauttamismenettelyä.**

(...)

5. (...) Päättös, jossa edellytetään lapsen palauttamista, **voidaan julistaa** väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi, vaikka siihen olisi haettu muutosta (...), **kun lapsen etu edellyttää lapsen palauttamista ennen kuin muutoksenhakua koskeva päätös on annettu.**²⁹

(...)

25 a artikla

Lapsen palauttamista edellyttävien päätösten täytäntöönpano

1. Toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen, jolle on tehty pyyntö lapsen palauttamista toiseen jäsenvaltioon edellyttävän päätöksen täytäntöönpanosta, on toimittava nopeasti pyynnön käsittelyssä.

2. Jos päätöstä ei ole pantu täytäntöön kuuden viikon kuluessa siitä, kun täytäntöönpanomenettely aloitettiin, täytäntöönpanoa hakeneella osapuolella tai täytäntöönpanojäsenvaltion keskusviranomaisella on oikeus pyytää täytäntöönpanoviranomaiselta perusteluja viivästymiselle.

(...)

²⁹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kansallisessa lainsäädännössä voidaan täsmentää, mikä tuomioistuin voi julistaa päätöksen väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi."

26 a artikla

Lapsen palauttamisesta kieltäytymistä vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan ja 13 artiklan toisen kohdan perusteella seuraava menettely³⁰

30

Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kun sen jäsenvaltion tuomioistuin, johon lapsi on luvattomasti viety tai josta hänet on luvattomasti jätetty palauttamatta, päättää kieltäytyä palauttamasta lasta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, sen olisi nimenomaisesti mainittava päätöksessään ne vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen artiklat, joihin kieltäytyminen perustuu. Riippumatta siitä, onko tällainen kielteinen päätös lopullinen vai voiko siihen vielä hakea muutosta, se voidaan kuitenkin korvata myöhemmällä päätöksellä, jonka sen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa lapsen asuinpaikka oli ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, antaa huoltajuusmenettelyssä. Tämän menettelyn aikana olisi lapsen etua silmällä pitäen tutkittava perusteellisesti kaikki olosuhteet, muun muassa vanhempien käyttäytyminen. Jos menettelyn tuloksena lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä tehtävässä päätöksessä edellytetään lapsen palauttamista, lapsi olisi palautettava vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista päätöksen tunnustamiseksi ja panemiseksi täytäntöön muissa jäsenvaltioissa.

Lapsen palauttamisesta kieltäytyvän tuomioistuimen olisi omasta aloitteestaan annettava todistus käyttäen tässä asetuksessa vahvistettua asianmukaista lomaketta. Kyseisen todistuksen tarkoituksena on ilmoittaa osapuolille mahdollisuudesta panna vireille hakemus lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun ilmoitus lapsen palauttamatta jättämistä koskevasta päätöksestä annettiin. Siinä ilmoitetaan myös, että tällaisessa menettelyssä annettu päätös, jossa edellytetään lapsen palauttamista, on täytäntöönpanokelpoinen missä tahansa muussa jäsenvaltiossa tämän asetuksen mukaisesti.

Kun menettely lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä on jo vireillä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä. ajankohtana, jona tuomioistuin, jossa on pantu vireille palauttamishakemus vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, kieltäytyy lapsen palauttamisesta yksinomaan vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan tai 13 artiklan toisen kohdan perusteella, lapsen palauttamisesta kieltäytyneen tuomioistuimen olisi myös toimitettava jäljennös päätöksestään, asianmukainen todistus ja oikeudessa kuulemista koskeva selostus, tiivistelmä tai pöytäkirja sekä muut asiakirjat, jotka se katsoo tarpeellisiksi, tuomioistuimelle, jossa on pantu vireille oikeutta lapsen huoltoon koskeva menettely. Käsitteellä 'muut asiakirjat, jotka se katsoo tarpeellisiksi' olisi viitattava kaikkiin asiakirjoihin, jotka sisältävät tietoja, joilla voisi olla oikeutta lapsen huoltoon koskevan menettelyn tuloksen kannalta merkitystä, jos näitä tietoja ei jo ole itse palauttamatta jättämistä koskevassa päätöksessä.

Jos lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä ei vielä ole vireillä menettelyä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, ja jokin osapuoli panee asian vireille kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimessa saatuaan tiedon lapsen palauttamisesta kieltäytyneeltä tuomioistuimelta, kyseisen osapuolen olisi toimitettava tuomioistuimelle, jossa hakemus lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä oli pantu vireille, jäljennös vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla annetusta lapsen palauttamatta jättämistä koskevasta päätöksestä, asianmukainen todistus ja oikeudessa kuulemista koskeva selostus, tiivistelmä tai pöytäkirja. Tämä ei estä tuomioistuinta pyytämästä tarpeellisiksi katsomiaan muita asiakirjoja, jotka sisältävät tietoja, joilla voisi olla oikeutta lapsen huoltoon koskevan

1. Tätä artiklaa sovelletaan, kun päätös, jossa kieltäydytään palauttamasta lasta toiseen jäsenvaltioon, perustuu yksinomaan vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohtaan tai 13 artiklan toiseen kohtaan.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen antavan tuomioistuimen on omasta aloitteestaan annettava todistus käyttäen liitteessä [X] esitettyä lomaketta. Todistus on täytettävä ja annettava päätöksen kielellä. Todistus voidaan myös antaa jonkin osapuolen pyytämällä muulla Euroopan unionin virallisella kielellä. Tämä ei velvoita todistuksen antavaa tuomioistuinta toimittamaan [sisällöstä] käännöstä tai translitterointia.
3. Jos ajankohtana, jona tuomioistuin antaa 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen, menettely lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä on jo vireillä sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, tuomioistuimen on, jos se on tietoinen kyseisestä menettelystä, kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen antamisesta toimitettava asianomaisen jäsenvaltion tuomioistuimelle joko suoraan tai keskusviranomaisten välityksellä seuraavat asiakirjat:
 - a) jäljennös päätöksestä;
 - b) 2 kohdan mukaisesti annettu todistus; ja
 - c) tarvittaessa oikeudessa kuulemista koskeva selostus, tiivistelmä tai pöytäkirja sekä muut asiakirjat, jotka se katsoo tarpeellisiksi.
4. Sen jäsenvaltion tuomioistuin, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, voi tarvittaessa vaatia, että osapuoli toimittaa 69 artiklan mukaisesti käännöksen tai translitteroinnin päätöksestä ja todistukseen 3 kohdan c alakohdan mukaisesti liitetyistä muista asiakirjoista.

menettelyn tuloksen kannalta merkitystä, jos näitä tietoja ei jo ole lapsen palauttamatta jättämistä koskevassa päätöksessä."

5. Jos muissa kuin 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun ilmoitus 1 kohdassa tarkoitettusta päätöksestä annettiin, jokin osapuolista pyytää sen jäsenvaltion tuomioistuinta, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, tutkimaan lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällön,³¹ kyseisen osapuolen on toimitettava tuomioistuimelle seuraavat asiakirjat:

- a) jäljennös päätöksestä;**
- b) 2 kohdan mukaisesti annettu todistus; ja**
- c) tarvittaessa lapsen palauttamisesta kieltäytyneessä tuomioistuimessa kuulemista koskeva selostus, tiivistelmä tai pöytäkirja.**

6. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa tarkoitettussa lapsen palauttamatta jättämistä koskevassa päätöksessä määrätään, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä annettu päätös, jossa edellytetään lapsen palauttamista, on täytäntöönpanokelpoinen toisessa jäsenvaltiossa tämän asetuksen IV luvun mukaisesti.

³¹ Katso 47 l artiklan 4 kohta, jossa todetaan, että pakottavan mekanismin käynnistävä todistus "annetaan ainoastaan, jos tuomioistuin on päätöstä antaessaan ottanut huomioon vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kappaleen b alakohdan ja 13 artiklan toisen kappaleen mukaisesti toisessa jäsenvaltiossa annetun aiemman päätöksen taustalla olevat perustelut ja tosiseikat".

IV LUKU

TUNNUSTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

1 JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET PÄÄTÖSTEN TUNNUSTAMISESTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA

1 alajakso

Tunnustaminen

Päätöksen tunnustaminen³²³²

Lisätään seuraavanlaiset kaksi johdanto-osan kappaletta:

- (K1) "Keskinäinen luottamus lainkäyttöön unionissa oikeuttaa periaatteen, että yhdessä jäsenvaltiossa avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa annetut päätökset olisi tunnustettava kaikissa jäsenvaltioissa ilman tunnustamismenettelyä. Erityisesti kun esitetään toisessa jäsenvaltiossa annettu avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskeva päätös, johon ei voida enää hakea muutosta päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten olisi tunnustettava päätös lain nojalla vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista ja päivitettävä väestörekisteritietonsa sen mukaisesti. Voimassa olevan asetuksen tavoin kansallisessa lainsäädännössä säädetään edelleen siitä, voiko asianosainen vedota näihin kieltäytymisperusteisiin vai voidaanko se tehdä ainoastaan ex officio. Tämä ei estä sitä, että jokainen, jonka etua päätöksen tunnustaminen koskee, voi tämän asetuksen mukaisesti hakea päätöstä siitä, että tässä asetuksessa tarkoitettuja perusteita tunnustamisesta kieltäytymiselle ei ole. Sen jäsenvaltion, jossa tällainen hakemus tehdään, kansallisessa lainsäädännössä olisi määritettävä, keitä voidaan pitää asianosaisina, joilla on oikeus tehdä tällainen hakemus."
- (K2) "Päätöksen tunnustamisesta olisi kieltäydyttävä vain, jos yksi tai useampi tässä asetuksessa säädetyistä tunnustamisesta kieltäytymistä koskevista perusteista täyttyy. Tunnustamisesta kieltäytymisen perusteet on lueteltu tyhjentävästi tässä asetuksessa, eikä tunnustamisesta kieltäytymisen perusteena voida vedota sellaiseen perusteeseen, jota ei ole tässä asetuksessa mainittu, kuten vireilläolossäännön rikkominen. Vanhempainvastuuta koskevissa asioissa myöhemmin annettu päätös korvaa aina aiemman päätöksen tulevin vaikutuksin siltä osin kuin päätökset ovat ristiriidassa keskenään. Mitä tulee lapselle annettuun mahdollisuuteen ilmaista näkemyksensä, päätöksen tunnustamisesta ei voida kieltäytyä pelkästään sillä perusteella, että päätöksen antanut tuomioistuin on käyttänyt lapsen kuulemiseen eri menetelmää kuin tunnustamisjäsenvaltio käyttäisi, sillä päätöksen antaneen tuomioistuimen pitäisi voida päättää asianmukaisesta menetelmästä."

Vaikka unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perusoikeuskirjan 24 artiklassa ja tässä asetuksessa ei edellytetä, että päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuin ottaa jokaisessa tapauksessa huomioon lapsen näkemyksen häntä kuulemalla, vaan tuomioistuimelle jätetään näin ollen tietty harkintavaltia, oikeuskäytännössä todetaan kuitenkin myös, että kun kyseinen tuomioistuin päättää antaa lapselle mahdollisuuden tulla kuulluksi, tuomioistuimen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tällaisen kuulemisen järjestämiseksi, ottaa huomioon lapsen edun ja kunkin yksittäistapauksen olosuhteet varmistaakseen kyseisten määräysten ja säännösten tehokkuuden ja antaa lapselle aidon ja tuloksellisen tilaisuuden ilmaista näkemyksensä. Päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen olisi mahdollisuuksien mukaan ja ottaen aina huomioon lapsen etu käytettävä kaikkia kansallisen lainsäädännön sille tarjoamia keinoja ja kansainvälisen oikeudellisen yhteistyön välineitä, mukaan luettuina tarvittaessa asetuksessa N:o 1206/2001 säädetyt keinot ja välineet.

Jäsenvaltion, jossa tunnustamista pyydetään, ei pitäisi kieltäytyä tunnustamisesta, jos jokin tässä asetuksessa sallittu erityinen tunnustamisesta kieltäytymisen peruste täyttyy. Näiden poikkeusten vaikutus on, että täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuin ei voi kieltäytyä päätöksen täytäntöönpanosta ainoastaan sillä perusteella, että lapselle ei ole annettu tilaisuutta ilmaista näkemyksensä ottaen huomioon lapsen etu, jos menettely koski ainoastaan lapsen omaisuutta ja edellyttäen, että menettelyn kohde ei edellyttänyt lapsen kuulemistä, tai jos oli olemassa vakavia perusteita, erityisesti asian kiireellisyys, jotka oli otettava huomioon. Tällaisia vakavia perusteita voitaisiin esittää esimerkiksi silloin, kun lapsen fyysinen ja psyykkinen koskemattomuus tai henki on välittömässä vaarassa ja lisäksi saattaa sisältyä riski, että tämä vaara tulee todeksi."

1. Jäsenvaltiossa annettu päätös on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa vaatimatta minkään **erityisen** menettelyn noudattamista.
2. Mitään **erityistä** menettelyä ei vaadita siviilisäätystä koskevien jäsenvaltioiden rekistereiden päivittämiseksi toisessa jäsenvaltiossa annetun avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan päätöksen perusteella, johon kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ei saa hakea muutosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.
3. Jokainen, jonka etua päätöksen tunnustaminen koskee, voi **42 / 47 q – 45 / 47 r artiklassa ja tarvittaessa tämän luvun 5 jaksossa ja VI luvussa säädettyjä menettelyjä noudattaen** hakea päätöstä siitä, että 37 ja 38 artiklassa tarkoitettuja perusteita tunnustamisesta kieltäytymiselle ei ole.
(...)

4. Kunkin jäsenvaltion komissiolle 81 artiklan mukaisesti ilmoittaman tuomioistuimen alueellinen toimivalta määräytyy sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa 3 kohdan mukainen menettely pannaan vireille.

5. Jos kysymys päätöksen tunnustamisesta tulee esille jäsenvaltion (...) **tuomioistuimessa** vireillä olevassa asiassa, asiaa käsittelevä (...) **tuomioistuin** voi ratkaista kysymyksen.

28 artikla

Tunnustamista (...) varten **toimitettavat** asiakirjat

1. Asianosaisen, joka haluaa jäsenvaltiossa vedota toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen, on (...) **esitettävä**:

- a) päätöksestä jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi; ja
- b) (...) **36 a** artiklan mukaisesti annettu todistus.

2. **Tuomioistuin tai toimivaltainen** viranomainen³³, jossa toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen vedotaan, voi tarvittaessa vaatia asianomaista osapuolta toimittamaan **käännöksen tai translitteroinnin** 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun todistuksen (...) [sisällöstä]³⁴ 69 artiklan mukaisesti.

³³ Tässä pelkkä "viranomainen", joka tavanomaisesti sisältyy käsitteen "tuomioistuin" määritelmään, ei riitä, koska tämä säännös koskee myös viranomaisia, jotka eivät anna päätöksiä tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

³⁴ Sana "sisällöstä" korvataan viittauksilla kyseisen todistuksen asiaankuuluvien kohtien numeroihin.

3. Tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen, jossa toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen vedotaan, voi vaatia asianosaista toimittamaan todistuksen (...) [sisällön] käännöksen tai translitteroinnin (...) lisäksi käännöksen tai translitteroinnin päätöksestä 69 artiklan mukaisesti, jos se ei voi käsitellä asiaa ilman tällaista käännöstä tai translitterointia.

28 a artikla

Asiakirjojen puuttuminen

- 1. Jollei 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja toimiteta, tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen voi asettaa niiden toimittamiselle määräajan tai hyväksyä vastaavat muut asiakirjat tai, jos se katsoo, että sillä on riittävät tiedot, vapauttaa hakijan toimittamisvelvollisuudesta.**
- 2. Jos tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen niin vaatii, tällaisista vastaavista muista asiakirjoista on toimitettava käännös tai translitterointi 69 artiklan mukaisesti.**

29 artikla

Asian käsittelyn keskeyttäminen

(...) **Tuomioistuin**, jossa toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen vedotaan, voi keskeyttää (...) asian käsittelyn kokonaan tai osittain, (...) **jos**

- a) (...) päätökseen (...) **on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin** päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa; **tai**
- b) on haettu päätöstä siitä, että tunnustamisesta kieltäytymiselle ei ole 37 ja 38 artiklassa tarkoitettuja perusteita, tai päätöstä siitä, että tunnustamisesta on kieltäydyttävä jollakin kyseisistä perusteista (...).

(...)

2 alajakso

Täytäntöönpanokelpoisuus ja täytäntöönpano

30 artikla

Täytäntöönpanokelpoiset päätökset

1. Vanhempainvastuusta (...) jäsenvaltiossa annettu (...) päätös, joka on siinä jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen, on täytäntöönpanokelpoinen muissa jäsenvaltioissa ilman täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista³⁵.
2. Lapsen tapaamisoikeuden myöntävän päätöksen täytäntöön panemiseksi toisessa jäsenvaltiossa päätöksen antanut tuomioistuin voi julistaa kyseisen päätöksen väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta (...).

(31 artikla siirretty 31 /47 e artiklaan)

(32 artikla siirretty 32 /47 f artiklaan)

³⁵ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Lapsia koskevien rajat ylittävien riita-asioiden käsittelyn nopeuttamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi on lisäksi aiheellista poistaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa ennen täytäntöönpanoa toteutettava täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskeva menettely, joka sisältää rekisteröinnin täytäntöönpanoa varten, kaikkien vanhempainvastuuta koskevien päätösten osalta. Vaikka asetuksessa (EY) N:o 2201/2003 tämä vaatimus on poistettu vain tiettyjen tapaamisoikeuden myöntävien päätösten ja tiettyjen lapsen palauttamista edellyttävien päätösten osalta, tässä asetuksessa poistetaan kyseinen vaatimus kaikkien vanhempainvastuuta koskevien päätösten rajat ylittävän täytäntöönpanon osalta samalla, kun varmistetaan tiettyjen tapaamisoikeuden myöntävien päätösten ja tiettyjen lapsen palauttamista edellyttävien päätösten vieläkin suotuisampi kohtelu. Tämän seurauksena minkä tahansa muun jäsenvaltion tuomioistuimen antamaa päätöstä olisi kohdeltava niin kuin se olisi annettu täytäntöönpanojäsenvaltiossa, ellei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu."

33 (...) artikla

Täytäntöönpanoa varten (...) **toimitettavat** (...) asiakirjat

1. (...) Jäsenvaltiossa annetun päätöksen panemiseksi täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa (...)

täytäntöönpanoa hakevan osapuolen on toimitettava toimivaltaiselle

täytäntöönpanoviranomaiselle

a) päätöksestä jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi; ja

b) (...) **36 a** artiklan mukaisesti annettu todistus (...).

2. Jäsenvaltiossa annetun väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimia koskevan

päätöksen panemiseksi täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa täytäntöönpanoa hakevan osapuolen

on toimitettava toimivaltaiselle täytäntöönpanoviranomaiselle

a) päätöksestä jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi;

b) **36 a** artiklan mukaisesti annettu todistus, jossa vahvistetaan, että päätös on
täytäntöönpanokelpoinen päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa ja että päätöksen antanut
tuomioistuin

i) on pääasiassa toimivaltainen, tai

ii) on määrännyt nämä toimenpiteet **25** artiklan **4** kohdan, luettuna yhdessä
14 artiklan kanssa, mukaisesti; ja

c) kun toimenpide on määrätty varaamatta vastaajalle tilaisuutta vastata asiassa, todiste tuomion tiedoksi antamisesta.³⁶

3. (...) Toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen voi tarvittaessa vaatia (...) täytäntöönpanoa hakevaa asianosaista toimittamaan 69 artiklan mukaisesti (...) käännöksen tai translitteroinnin todistuksen [sisällöstä], jossa täsmennetään täytäntöön pantava velvoite.

³⁶ Lisätään johdanto-osan kappale, joka perustuu Bryssel I a -asetuksen johdanto-osan 32 ja 33 kappaleeseen:

"Tämän asetuksen nojalla olisi varmistettava väliaikaisten toimenpiteiden ja turvaamistoimien vapaa liikkuvuus silloin, kun ne on määrännyt tuomioistuin, joka on toimivaltainen tutkimaan pääasian. Väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka tällainen tuomioistuin on määrännyt kutsumatta vastaajaa oikeudenkäyntiin, ei kuitenkaan olisi tunnustettava eikä pantava täytäntöön tämän asetuksen nojalla, paitsi jos toimenpiteen sisältävä päätös on annettu vastaajalle tiedoksi ennen täytäntöönpanoa. Tämä ei saisi sulkea pois tällaisten toimenpiteiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa kansallisen lain mukaisesti.

Jos väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet on määrännyt jäsenvaltion tuomioistuin, joka ei ole pääasiassa toimivaltainen, niiden vaikutus olisi tämän asetuksen nojalla rajattava koskemaan vain kansainvälisissä lapsikaappaustapauksissa määrättäviä toimenpiteitä ja niillä olisi pyrittävä minimoimaan vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kappaleen b alakohdassa tarkoitettu riski. Tällaisia toimenpiteitä olisi sovellettava siihen asti, että sen jäsenvaltion tuomioistuin, joka on asiassa toimivaltainen tämän asetuksen nojalla, on toteuttanut aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet."

4. (...) Toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen voi vaatia (...) täytäntöönpanoa hakevaa asianosaista toimittamaan **69 artiklan mukaisesti** käännöksen tai translitteroinnin päätöksestä, (...) jos se ei voi käsitellä asiaa ilman tällaista käännöstä tai translitterointia.

(34 artikla siirretty 34 /47 i artiklaan)

(35 artikla siirretty 35 /47 j artiklaan)

(36 artikla siirretty 36 /47 k artiklaan)

3 alajakso

Todistus

36 a artikla

Todistuksen antaminen

1. Päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen, joka on ilmoitettu komissiolle 81 artiklan mukaisesti, on asianosaisen hakemuksesta annettava todistus

- a) avioliittoasiaa koskevasta päätöksestä käyttäen liitteessä I esitettyä lomaketta;**
- b) vanhempainvastuuta koskevasta päätöksestä käyttäen liitteessä II esitettyä lomaketta;**
- c) vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla annetusta palauttamismääräyksestä käyttäen liitteessä [X] esitettyä lomaketta.**

2. Todistus on täytettävä ja annettava päätöksen kielellä. Todistus voidaan myös antaa asianosaisen pyytämällä muulla Euroopan unionin virallisella kielellä. Tämä ei velvoita todistuksen antavaa tuomioistuinta toimittamaan [sisällöstä] käännöstä tai translitteroinnin.
3. Todistuksen antamiseen ei voida hakea muutosta.

36 b artikla

Todistuksen oikaisu

1. Päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen, joka on ilmoitettu komissiolle 81 artiklan mukaisesti, on hakemuksesta oikaistava todistus, jos täytäntöönpantava päätös ja todistus ovat keskenään ristiriidassa asiavirheen tai puutteen vuoksi, ja se voi tehdä oikaisun myös omasta aloitteestaan.
2. Todistuksen oikaisemista koskeviin menettelyihin sovelletaan päätöksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöä.

(...) 4 alajakso

Tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytyminen

(...)

37 artikla³⁷

Avioliittoa koskeissa asioissa annettujen päätösten (...) tunnustamisesta (...) **kieltäytymisen**
perusteet

(...) Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevaa päätöstä ei tunnusteta:

- a) jos tunnustaminen on selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään; (...)
- b) jos päätös on annettu pois jäänyttä vastaajaa vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu vastaajalle tiedoksi niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos vastaajan todetaan yksiselitteisesti hyväksyneen päätöksen; (...)
- c) jos päätös on ristiriidassa sellaisen päätöksen kanssa, joka on annettu oikeudenkäynnissä samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään; tai
- d) jos päätös on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annetun päätöksen kanssa ja tämä aikaisemmin annettu päätös täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

³⁷ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

Vanhempainvastuuta koskevien päätösten (...) tunnustamisesta (...) **kieltäytymisen** perusteet

1. (...) Vanhempainvastuuta koskevan päätöksen tunnustamisesta kieltäydytään
 - a) jos tunnustaminen on selvästi, ottaen huomioon lapsen etu, vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään;(...)
 - b) jos päätös on annettu pois jäänyttä henkilöä vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos hänen katsotaan yksiselitteisesti hyväksyneen päätöksen; (...)
 - c) kenen tahansa sellaisen henkilön vaatimuksesta, joka väittää päätöksen estävän häntä täyttämästä vanhempainvastuutaan, jos tälle henkilölle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi;³⁹ (...)
 - d) jos **ja siltä osin kuin** päätös on ristiriidassa⁴⁰ vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin siinä jäsenvaltiossa annetun päätöksen kanssa, jossa tunnustamista pyydetään; (...)
 - e) jos **ja siltä osin kuin** päätös on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai sellaisessa muussa valtiossa, jossa lapsen asuinpaikka on ja joka ei ole jäsenvaltio, vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin annetun päätöksen kanssa, ja tämä myöhemmin annettu päätös täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista (...) **pyydetään; tai**

³⁸ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

³⁹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jos asianosaista tai lasta ei ole mahdollista kuulla paikalla ja jos tekniset välineet ovat käytettävissä, tuomioistuin voi harkita kuulemisen järjestämistä videoyhteyden tai jonkin muun viestintätekniiikan avulla, jollei tällaisen tekniikan käyttäminen ole asiaan liittyvien erityisten olosuhteiden vuoksi epäasianmukaista oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumisen kannalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden unionin säädösten soveltamista."

⁴⁰ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

- f) jos 65 artiklassa säädettyä menettelyä ei ole noudatettu.
2. (...) Vanhempainvastuuta koskevan päätöksen tunnustamisesta voidaan kieltäytyä, jos päätös on annettu siten, että lapselle, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, ei ole annettu tilaisuutta ilmaista näkemystään 20 artiklan mukaisesti⁴¹⁴² paitsi, jos⁴³
- a) menettely koski ainoastaan lapsen omaisuutta ja edellyttäen, että menettelyn kohde ei edellyttänyt tällaisen tilaisuuden antamista; tai
- b) oli olemassa vakavia perusteita, erityisesti asian kiireellisyys, jotka oli otettava huomioon.⁴⁴

⁴¹ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

⁴² Todistuksessa olisi rastitettava ruutu sen ilmoittamiseksi, annettiinko lapselle tilaisuus ilmaista näkemyksensä, ja jos ei annettu, syyt siihen olisi tarvittaessa selitettävä vapaamuotoisesti.

⁴³ Lisätään johdanto-osan kappale, joka perustuu nykyisen Bryssel II a -asetuksen johdanto-osan 21 kappaleeseen:

"Jäsenvaltioissa hyväksytyjen päätösten, virallisten asiakirjojen ja sopimusten tunnustamisen ja täytäntöönpanon olisi perustuttava keskinäisen luottamuksen periaatteeseen. Näin ollen tunnustamisesta kieltäytymisen perusteet olisi rajattava mahdollisimman vähäiseen määrään, kun otetaan huomioon tämän asetuksen tavoite, joka on tunnustamisen ja täytäntöönpanon helpottaminen ja lapsen edun tehokas suojaaminen."

⁴⁴ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

39 artikla

Tunnustamisesta kieltäytymistä koskeva menettely

1. Tunnustamisesta kieltäytymistä koskeviin hakemuksiin sovelletaan (...) **42 / 47 q**–(...) **45 / 47 r** artiklassa säädettyjä menettelyjä ja tarvittaessa **tämän luvun 5** (...) jakson ja VI luvun säännöksiä soveltuvien osin.
2. **Kunkin jäsenvaltion komissiolle 81 artiklan mukaisesti ilmoittaman tuomioistuimen alueellinen toimivalta määräytyy sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa tunnustamatta jättämistä koskeva menettely pannaan vireille.**

(...)

40 artikla

Vanhempainvastuuta koskevien päätösten täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteet (...) **Vanhempainvastuuta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä, jos todetaan, että jokin 38 artiklassa tarkoitettu tunnustamisesta kieltäytymisen peruste täyttyy, sanotun kuitenkin rajoittamatta 36 artiklan / 47 k artiklan 6 kohdan soveltamista.**⁴⁵

⁴⁵ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kansallisessa lainsäädännössä on määritettävä, onko tässä asetuksessa vahvistetut tunnustamisesta kieltäytymisen perusteet tutkittava viran puolesta vai hakemuksen perusteella. Myös täytäntöönpanosta kieltäytymisen yhteydessä olisi oltava mahdollista suorittaa vastaava tutkinta."

2 JAKSO

SÄÄNNÖKSET TIETTYJEN ETUOIKEUTETTUIJEN PÄÄTÖSTEN TUNNUSTAMISESTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA

47 a artikla

Soveltamisala

- 1. Tätä jaksoa sovelletaan seuraaviin päätöksiin, jos niistä on annettu todistus päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa 47 l artiklan mukaisesti:**
 - a) päätökset siltä osin kuin niissä myönnetään tapaamisoikeus; ja**
 - b) edellä 26 a artiklan 6 kohdan nojalla tehdyt päätökset siltä osin kuin niissä edellytetään lapsen palauttamista.**
- 2. Tämän jakson säännökset eivät estä asianosaista hakemasta 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tunnustamista ja täytäntöönpanoa tämän luvun 1 jaksossa vahvistettujen tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevien säännösten mukaisesti.**

1 alajakso

Tunnustaminen

47 b artikla

Tunnustaminen

- 1. Jäsenvaltiossa annettu 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päätös on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa ilman eri menettelyä ja sen tunnustamista ei voida vastustaa, paitsi jos ja siltä osin kuin todetaan, että päätös on ristiriidassa⁴⁶ 47 n artiklassa tarkoitetun päätöksen kanssa.**
- 2. Asianosaisen, joka haluaa jäsenvaltiossa vedota toisessa jäsenvaltiossa annettuun 47 a artikla 1 kohdassa tarkoitettuun päätökseen, on esitettävä**
 - a) päätöksestä jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi; ja**
 - b) 47 l artiklan mukaisesti annettu todistus.**
- 2. Edellä olevaa 28 artiklan 2 ja 3 kohtaa sovelletaan vastaavasti.**

⁴⁶ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

47 c artikla

Asian käsittelyn keskeyttäminen

Tuomioistuin, jossa toisessa jäsenvaltiossa annettuun 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun päätökseen vedotaan, voi keskeyttää asian käsittelyn kokonaan tai osittain, jos

- a) on esitetty hakemus, jossa vedotaan päätöksen ristiriitaisuuteen⁴⁷ 47 n artiklassa tarkoitetun päätöksen kanssa; tai**
- b) henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on 47 m artiklan mukaisesti hakenut 47 l artiklan nojalla annetun todistuksen peruuttamista.**

2 alajakso

Täytäntöönpanokelpoisuus ja täytäntöönpano

47 d artikla

Täytäntöönpanokelpoiset päätökset

- 1. Jäsenvaltiossa annettu 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päätös, joka on kyseisessä jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen, on tämän jakson mukaan täytäntöönpanokelpoinen muissa jäsenvaltioissa ilman täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista.**
- 2. Edellä 47 a artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanemiseksi toisessa jäsenvaltiossa päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimet voivat julistaa kyseisen päätöksen väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.**

⁴⁷ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

47 h artikla

Täytäntöönpanoa varten toimitettavat asiakirjat

- 1. Jäsenvaltiossa annetun 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen panemiseksi täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa täytäntöönpanoa hakevan osapuolen on toimitettava toimivaltaiselle täytäntöönpanoviranomaiselle**
 - a) päätöksestä jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi; ja**
 - b) 47 l artiklan mukaisesti annettu todistus.**
- 2. Jäsenvaltiossa annetun 47 a artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun päätöksen panemiseksi täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen voi tarvittaessa vaatia hakijaa toimittamaan 69 artiklan mukaisesti käännöksen tai translitteroinnin todistuksen [sisällöstä], jossa täsmennetään täytäntöön pantava velvoite.**

3. Jäsenvaltiossa annetun 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen panemiseksi täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen voi vaatia hakijaa toimittamaan 69 artiklan mukaisesti käännöksen tai translitteroinnin päätöksestä, jos se ei voi käsitellä asiaa ilman tällaista käännöstä tai translitterointia.

3 alajakso

Etuoikeutetuista päätöksistä annettava todistus

47 l artikla

Todistuksen antaminen

1. Tuomioistuimen, joka on antanut 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen, on asianosaisen pyynnöstä annettava todistus

a) lapsen tapaamisoikeuden myöntävästä päätöksestä käyttäen liitteessä III esitettyä lomaketta;

b) lapsen huoltoa koskevan oikeuden asiasisällöstä 26 a artiklan 6 kohdan nojalla annetusta päätöksestä, jossa edellytetään lapsen palauttamista, käyttäen liitteessä IV esitettyä lomaketta.

2. Todistus on täytettävä ja annettava päätöksen kielellä. Todistus voidaan myös antaa jonkin osapuolen pyytämällä muulla Euroopan unionin virallisella kielellä. Tämä ei velvoita todistuksen antavaa tuomioistuinta toimittamaan [sisällöstä] käännöstä tai translitterointia.

- 3. Tuomioistuin antaa todistuksen ainoastaan, jos**
- a) kaikilla asianosaisilla on ollut tilaisuus tulla kuulluiksi;**
 - b) lapselle on annettu tilaisuus ilmaista näkemyksensä 20 artiklan mukaisesti;⁴⁸**
 - c) päätös on annettu pois jäänyttä henkilöä vastaan ja haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa, tai pois jääneen henkilön on todettu hyväksyneen päätöksen yksiselitteisesti.**
- 4. Todistus 47 a artikla 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettusta päätöksestä annetaan ainoastaan, jos tuomioistuin on päätöstä antaessaan ottanut huomioon vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kappaleen b alakohdan ja 13 artiklan toisen kappaleen mukaisesti toisessa jäsenvaltiossa annetun aiemman päätöksen taustalla olevat perustelut ja tosiseikat, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.**
- 5. Todistuksella on oikeusvaikutuksia vain siltä osin kuin päätös on täytäntöönpanokelpoinen.**
- 6. Todistuksen antamiseen ei voida hakea muita kuin 47 m artiklassa tarkoitettuja muutoksia.**

⁴⁸ Todistuksessa olisi rastitettava ruutu sen ilmoittamiseksi, annettiinko lapselle tilaisuus ilmaista näkemyksensä, ja jos ei annettu, syyt siihen olisi tarvittaessa selitettävä vapaamuotoisesti.

47 m artikla

Todistuksen oikaisu ja peruuttaminen

- 1. Päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen, joka on ilmoitettu komissiolle 81 artiklan mukaisesti, on hakemuksesta oikaistava todistus, jos päätös ja todistus ovat keskenään ristiriidassa asiavirheen tai puutteen vuoksi, ja se voi tehdä oikaisun myös omasta aloitteestaan.**
- 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tuomioistuimen on hakemuksesta tai omasta aloitteestaan peruutettava todistus, jos se on annettu virheellisin perustein 47 l artiklassa vahvistetut vaatimukset huomioon ottaen. Sovelletaan 47 m l artiklaa vastaavasti.**
- 3. Todistuksen oikaisua tai peruuttamista koskevaan menettelyyn, mukaan lukien mahdollinen muutoksenhaku, sovelletaan päätöksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöä.**

47 m l artikla

Todistus siitä, että täytäntöönpanokelpoisuutta ei ole tai että sitä on rajoitettu

Jos ja siltä osin kuin päätös, josta on annettu todistus 47 l artiklan mukaisesti, on lakannut olemasta täytäntöönpanokelpoinen tai sen täytäntöönpanokelpoisuutta on lykätty tai rajoitettu, todistus siitä, että täytäntöönpanokelpoisuutta ei ole tai sitä on rajoitettu, on annettava päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimelle, joka on ilmoitettu komissiolle 81 artiklan mukaisesti, milloin tahansa esitetystä pyynnöstä käyttäen liitteessä [Z] esitettyä lomaketta.

4 alajakso

Tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytyminen

47 n artikla

Keskenään ristiriitaiset päätökset⁴⁹

Edellä 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä, jos ja siltä osin kuin se on ristiriidassa samaa lasta koskevaa vanhempainvastuuta koskevan myöhemmän päätöksen kanssa, joka on annettu

- a) jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään; tai**
- b) toisessa jäsenvaltiossa tai sellaisessa kolmannessa maassa, jossa lapsen asuinpaikka on, edellyttäen että tämä myöhemmin annettu päätös täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.**

⁴⁹ Katso alaviitteessä 32 ehdotettu johdanto-osan kappale.

3 jakso

Täytäntöönpanoa koskevat yleiset säännökset

1 alajakso

Täytäntöönpano⁵⁰

31 / 47 e artikla

Täytäntöönpanomenettely

1. Toisessa jäsenvaltiossa tehtyjen päätösten täytäntöönpanomenettelyyn (...) sovelletaan täytäntöönpanojäsenvaltion lakia, **jollei tämän jakson säännöksistä muuta johdu**. Jäsenvaltiossa annettu päätös, joka on täytäntöönpanokelpoinen **päätöksen antaneessa** (...) jäsenvaltiossa, pannaan täytäntöön (...) **täytäntöönpanojäsenvaltiossa** samoin edellytyksin kuin (...) **kyseisessä** jäsenvaltiossa annettu päätös, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 40, **47 n, 36 / 47 k ja 47 o 1** artiklan soveltamista (...).

⁵⁰ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Täytäntöönpanomenettelyt voivat kansallisesta lainsäädännöstä riippuen olla joko tuomioistuinmenettelyjä tai tuomioistuimen ulkopuolisia menettelyjä, joten "toimivaltaiset täytäntöönpanoviranomaiset" voisivat käsittää tuomioistuimet, oikeusvirkamiehet ja muut kansallisessa lainsäädännössä määritellyt viranomaiset. Jos tämän asetuksen säännöksissä mainitaan toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisten lisäksi myös tuomioistuimet, tämän olisi katettava tapaukset, joissa kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen on jokin muu elin kuin tuomioistuin, mutta tietyt päätökset kuuluvat tuomioistuinten yksinomaiseen toimivaltaan joko päätöksenteon alusta lähtien tai toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen toimien valvonnan osalta. Täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen tai tuomioistuimen olisi määrättävä, toteutettava tai järjestettävä erityisiä täytäntöönpanovaiheen toimenpiteitä, kuten kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä mahdollisesti säädettyjä ei-pakottavia toimenpiteitä tai siinä mahdollisesti säädettyjä pakottavia toimenpiteitä, joita ovat sakot, vankeus tai lapsen hakeminen oikeusvirkamiehen toimesta."

2. Toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanoa hakevalla asianosaisella ei tarvitse olla postiosoitetta täytäntöönpanojäsenvaltiossa. Kyseisellä asianosaisella ei tarvitse olla valtuutettua edustajaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa, paitsi jos tällainen edustaja on pakollinen **täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan** asianosaisten (...) kansalaisuudesta riippumatta.

32 / 47 f artikla

(...) **Toimivaltaiset täytäntöönpanoviranomaiset** (...)

(...) Täytäntöönpanohakemus on toimitettava (...) **viranomaiselle**, joka on (...) täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lain nojalla toimivaltainen täytäntöönpanoa varten ja (...) jonka (...) **kyseinen** jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 81 artiklan mukaisesti.
(...)

32 a / 47 g artikla

Osittainen täytäntöönpano

- 1. Päätöksen täytäntöönpanoa hakeva asianosainen voi pyytää päätöksen osittaista täytäntöönpanoa.**
- 2. Jos päätöksellä on ratkaistu useampia vaatimuksia ja täytäntöönpanosta on kieltäydytty yhden tai useamman vaatimuksen osalta, ne päätöksen osat, joita kieltäytyminen ei koske, on kuitenkin voitava panna täytäntöön.**
- 3. Edellä olevaan 1 ja 2 kohtaan ei voida vedota lapsen palauttamista edellyttävän päätöksen täytäntöön panemiseksi, jollei samalla panna täytäntöön myös väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, joista on määrätty vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kappaleen b alakohdassa tarkoitetun riskin minimoimiseksi.**

(...) **Järjestelyt tapaamisoikeuden käyttämiseksi**⁵¹

1. (...) **Toimivaltaiset täytäntöönpanoviranomaiset tai** täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimet voivat tehdä tapaamisoikeuden käyttöä koskevia (...) järjestelyjä, jos pääasian tutkinnassa toimivaltaisen jäsenvaltion (...) **tuomioistuinten** antamassa päätöksessä ei ole määrätty tarvittavista järjestelyistä tai siinä määrättyt järjestelyt eivät ole riittäviä, **edellyttäen että päätöksen olennaista sisältöä noudatetaan.**

2. (...) Edellä **1 kohdassa** tarkoitetut (...) järjestelyt eivät ole enää sovellettavissa, jos pääasian tutkinnassa toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin antaa asiassa (...) myöhemmin päätöksen.

(...)

⁵¹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Toisen jäsenvaltion päätösten täytäntöönpanon helpottamiseksi täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisten tai tuomioistuinten olisi voitava täsmentää käytännön olosuhteita koskevat yksityiskohdat tai täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä asetetut oikeudelliset edellytykset. Tässä asetuksessa säädetyillä järjestelyillä olisi voitava helpottaa sellaisen päätöksen täytäntöönpanoa täytäntöönpanojäsenvaltiossa, jota ei muuten voitaisi panna täytäntöön sen epätarkkuuden vuoksi, jotta toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai täytäntöönpaneva tuomioistuin voi tehdä päätöksestä konkreettisemmän ja täsmällisemmän. Myös muut järjestelyt, joita täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen täytäntöönpanolainsäädännön oikeudellisten vaatimusten noudattaminen edellyttää, kuten lastensuojeluviranomaisen tai psykologin osallistuminen täytäntöönpanovaiheeseen, olisi toteutettava samalla tavalla. Tällaisissa järjestelyissä ei kuitenkaan pitäisi puuttua päätöksen olennaiseen sisältöön eikä mennä sitä pidemmälle. Tämän asetuksen mukaisen valtuuden mukauttaa toimenpiteitä ei myöskään pitäisi tarkoittaa sitä, että täytäntöönpaneva tuomioistuin voi korvata toisilla toimenpiteillä ne toimenpiteet, joista ei säädetä täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä."

Todistuksen ja päätöksen tiedoksiantaminen⁵²

1. Kun **haetaan** toisessa jäsenvaltiossa (...) annetun päätöksen täytäntöönpanoa, (...) **36 a tai 47 l** artiklan mukaisesti annettu todistus on annettava tiedoksi henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ennen ensimmäistä täytäntöönpanotoimenpidettä. Todistukseen on liitettävä päätös, jos sitä ei ole jo annettu kyseiselle henkilölle tiedoksi, **ja tarvittaessa yksityiskohtaiset tiedot 34 / 47 i artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista järjestelyistä.**
2. Kun (...) **tiedoksiantaminen on tehtävä** muuhun kuin päätöksen antaneeseen jäsenvaltioon, (...) **henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan**, voi pyytää käännöksen (...) **tai translitteroinnin**
 - a) päätöksestä riitauttaakseen sen täytäntöönpanon (...);
 - b) tarvittaessa **47 l artiklan nojalla annetun todistuksen [sisällöstä];**

⁵² Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jotta henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, voidaan ilmoittaa toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanosta, hänelle olisi kohtuullisessa ajassa ennen ensimmäistä täytäntöönpanotoimenpidettä annettava tiedoksi tämän asetuksen mukaisesti annettu todistus ja sen liitteenä tarvittaessa päätös. Tässä yhteydessä ensimmäisellä täytäntöönpanotoimenpiteellä olisi tarkoitettava ensimmäistä täytäntöönpanotoimenpidettä tiedoksiannon jälkeen. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan asianosaisella, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on oltava tehokkaat oikeussuojakeinot, joihin kuuluu mahdollisuus riitauttaa päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus ennen täytäntöönpanon varsinaista aloittamista."

jos niitä ei ole laadittu (...) kielellä, jota hän ymmärtää, tai (...) sen jäsenvaltion virallisella kielellä, jossa hänellä on asuinpaikka, tai, jos kyseisessä jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan virallisella kielellä tai jollakin virallisista kielistä, missä hänellä on asuinpaikka, tai jos niihin ei ole liitetty käännöstä **tai translitterointia** tällaiseen kieleen.

3. Kun käännöstä (...) **tai translitterointia** pyydetään (...) **2 kohdan** nojalla, muita täytäntöönpanotoimenpiteitä kuin turvaamistoimia ei saa toteuttaa, ennen kuin käännös **tai translitterointi** on toimitettu henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan.

4. (...) Edellä olevaa **2 ja 3 kohtaa** ei sovelleta (...) **siltä osin kuin 1 kohdassa tarkoitettut päätös ja tarvittaessa todistus on** jo annettu tiedoksi henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, (...) **2 kohdassa asetettujen käännöstä ja translitterointia koskevien vaatimusten mukaisesti.**

(...)

2 alajakso

Täytäntöönpanomenettelyn keskeyttäminen ja täytäntöönpanosta kieltäytyminen

36 / 47 k artikla

(...) Keskeyttäminen ja kieltäytyminen⁵³

⁵³

Lisätään seuraavanlaiset kolme johdanto-osan kappaletta:

- (K1) "Vanhempainvastuuta koskevissa asioissa täytäntöönpano koskee aina lasta ja useissa tapauksissa lapsen luovutusta muulle kuin sille henkilölle, jonka luona lapsi asuu kyseisellä hetkellä, ja/tai lapsen siirtämistä toiseen jäsenvaltioon. Ensisijaisena tavoitteena olisi siis oltava oikean tasapainon löytäminen tilanteessa, jossa hakijalla on periaatteellinen oikeus saada päätös pantua täytäntöön mahdollisimman pian myös Euroopan unionin sisäiset rajat ylittävissä tapauksissa ja tarvittaessa myös pakkokeinoja käyttäen ja jossa on samalla tarpeen rajoittaa minimiin lapsen altistuminen tällaisille mahdollisesti traumatisoiville pakkokeinoille, kun niiden käyttöä ei voida välttää. Kunkin jäsenvaltion toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisten ja tuomioistuinten olisi suoritettava tämä arviointi kussakin yksittäistapauksessa."
- (K2) "Tällä asetuksella pyritään luomaan tasavertaiset toimintaedellytykset vanhempainvastuuta koskevien päätösten rajat ylittävälle täytäntöönpanolle jäsenvaltioiden kesken. Useissa jäsenvaltioissa nämä päätökset ovat jo täytäntöönpanokelpoisia, vaikka niihin voidaan vielä hakea muutosta tai vaikka niihin olisi jo haettu muutosta. Toisissa jäsenvaltioissa täytäntöönpanokelpoinen on ainoastaan päätös, johon ei voida enää hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin. Kiireellisiä tilanteita varten tässä asetuksessa säädetään näin ollen, että päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuin voi julistaa tietyn vanhempainvastuuta koskevan päätöksen väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi, vaikka siihen voidaan vielä hakea muutosta, nimittäin kun on kyse vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaisesta päätöksestä, jossa edellytetään lapsen palauttamista, tai tapaamisoikeuden myöntävistä päätöksistä."
- (K3) "Lapsia koskevassa täytäntöönpanossa on kuitenkin tärkeää, että toimivaltaiset täytäntöönpanoviranomaiset tai tuomioistuimet voivat reagoida nopeasti olosuhteiden muuttuessa, mukaan luettuina päätöksen riitautus päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa, päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuden keskeytyminen ja jäsenvaltioiden täytäntöönpanovaiheessa kohtaamat esteet tai hätätilanteet. Täytäntöönpanomenettelyt olisi tästä syystä keskeytettävä hakemuksesta tai tuomioistuimen tai viranomaisen omasta aloitteesta, jos päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus on keskeytetty päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa. Toimivaltaisella täytäntöönpanoviranomaisella tai tuomioistuimella ei kuitenkaan olisi oltava velvollisuutta tutkia aktiivisesti, onko täytäntöönpanokelpoisuus keskeytetty muutoksenhaun tai muun tilanteen johdosta päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa, jos merkkejä siitä ei ole. Toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen tai tuomioistuimen olisi lisäksi voitava keskeyttää täytäntöönpano tai kieltäytyä siitä täytäntöönpanojäsenvaltiossa harkinnanvaraisesti ja hakemuksesta, jos yhden tai useamman tässä asetuksessa säädetyn tai sallitun perusteen todetaan täyttyvän."

1. (...) Täytäntöönpanojäsenvaltion **toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen tai** tuomioistuimen on **omasta aloitteestaan tai** sen henkilön hakemuksesta, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, **tai, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, asianomaisen lapsen hakemuksesta** (...) keskeytettävä täytäntöönpanomenettely, jos päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus keskeytyy päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa.

2. **Täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin voi** sen henkilön hakemuksesta, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, **tai, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, asianomaisen lapsen hakemuksesta keskeyttää** täytäntöönpanomenettelyn (...) **kokonaan tai osittain (...) jostakin seuraavasta syystä:**

- a) päätökseen on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa;
- b) edellä a alakohdassa tarkoitetun varsinaisin muutoksenhakukeinoin tapahtuvan muutoksenhaun määräaika ei ole vielä päättynyt;
- c) on esitetty 40, 47 n tai 47 o l artiklaan perustuva täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus; tai
- d) henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on 47 m artiklan mukaisesti hakenut 47 l artiklan nojalla annetun todistuksen peruuttamista.

3. Jos toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin keskeyttää täytäntöönpanomenettelyn 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta syystä, se voi täsmentää määräajan, jonka kuluessa muutosta on haettava.⁵⁴

⁵⁴ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kun päätökseen voidaan vielä hakea muutosta päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa ja varsinaisin muutoksenhakukeinoin tapahtuvan muutoksenhaun määräaika ei ole vielä päättynyt, täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisella täytäntöönpanoviranomaisella tai tuomioistuimella olisi oltava harkintavaltaa keskeyttää täytäntöönpanomenettely hakemuksesta. Tällaisissa tapauksissa se voi täsmentää määräajan, jonka kuluessa muutosta on haettava päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa, jotta täytäntöönpanomenettely voidaan keskeyttää tai sen keskeyttämistä voidaan jatkaa. Tällaisen määräajan täsmentämisen olisi koskettava ainoastaan täytäntöönpanomenettelyn keskeyttämistä, eikä sen pitäisi vaikuttaa päätöksen antaneen jäsenvaltion menettelysääntöjen mukaisen muutoksenhaun määräaikaan."

4. Poikkeustapauksissa toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin voi sen henkilön hakemuksesta, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, tai, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, asianomaisen lapsen tai tämän lapsen edun mukaisesti toimivan asianomaisen hakemuksesta keskeyttää täytäntöönpanomenettelyn, jos täytäntöönpano altistaisi lapsen vakavalle fyysisen tai psyykkisen haitan riskille sellaisten väliaikaisten esteiden vuoksi, jotka ovat ilmenneet päätöksen antamisen jälkeen, tai muiden olosuhteissa tapahtuneiden olennaisten muutosten vuoksi.

Täytäntöönpanoa on jatkettava heti, kun vakava fyysisen tai psyykkisen haitan riski lakkaa olemasta.

5. Ennen kuin toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin kieltäytyy täytäntöönpanosta 6 kohdan nojalla edellä 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, niiden on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet⁵⁵ helpottaakseen kansallisen lainsäädännön, menettelysääntöjen ja lapsen edun mukaista täytäntöönpanoa.

6. Jos 4 kohdassa tarkoitettu vakava riski on pysyvä, toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin voi hakemuksesta kieltäytyä päätöksen täytäntöönpanosta.

⁵⁵ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Poikkeustapauksissa toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin voi keskeyttää täytäntöönpanomenettelyn, jos täytäntöönpano altistaisi lapsen vakavalle fyysisen tai psyykkisen haitan riskille sellaisten väliaikaisten esteiden, jotka ovat ilmenneet päätöksen antamisen jälkeen, tai muiden olosuhteissa tapahtuneiden olennaisten muutosten vuoksi. Täytäntöönpanoa olisi jatkettava heti, kun vakava fyysisen tai psyykkisen haitan riski lakkaa olemasta. Jos riski on kuitenkin edelleen olemassa, ennen täytäntöönpanosta kieltäytymistä olisi toteutettava kaikki kansallisen lainsäädännön ja menettelysääntöjen mukaiset asiaankuuluvat toimenpiteet, tarvittaessa myös muiden asiaankuuluvien toimijoiden, kuten sosiaalityöntekijöiden tai lapsipsykologien, avustuksella, jotta päätöksen täytäntöönpano voitaisiin varmistaa. Toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisten olisi erityisesti pyrittävä kansallisen lainsäädännön ja menettelysääntöjen mukaisesti poistamaan olosuhteiden muutoksesta aiheutuneet mahdolliset esteet, kuten lapsen vastustus, jonka tämä on ilmaissut vasta päätöksen antamisen jälkeen mutta joka on niin voimakas, että jos se jätettäisiin huomiotta, se merkitsisi lapseen kohdistuvaa vakavaa fyysisen tai psyykkisen haitan riskiä."

47 o 1 artikla

Täytäntöönpanon keskeyttämisen tai täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteet kansallisessa lainsäädännössä⁵⁶

Täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisia täytäntöönpanon keskeyttämisen tai täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteita sovelletaan sikäli kuin ne eivät ne ole ristiriidassa 36 / 47 k, 40 ja 47 n artiklan soveltamisen kanssa.⁵⁷

41 / 47 p artikla

Täytäntöönpanosta kieltäytymisen osalta toimivaltaisten (...) viranomaisten tai tuomioistuinten toimivalta

1. Edellä 38 artiklaan perustuva täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus on toimitettava (...) tuomioistuimelle, jonka kukin jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 81 artiklan mukaisesti. Muihin tässä asetuksessa vahvistettuihin tai sallittuihin perusteisiin perustuva täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus on toimitettava viranomaiselle tai tuomioistuimelle, jonka kukin jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 81 artiklan mukaisesti.

⁵⁶ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kansallisten kieltäytymisperusteiden soveltamisen ei pitäisi vaikuttaa siten, että se laajentaa tässä asetuksessa säädettyjä perusteita koskevia edellytyksiä ja yksityiskohtaisia sääntöjä."

⁵⁷ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Asianosaisen, joka riitauttaa toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanon, olisi täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaisesti mahdollisuuksien mukaan voitava tehdä riitautus täytäntöönpanomenettelyssä ja vedota samassa menettelyssä tässä asetuksessa säädettyjen kieltäytymisperusteiden lisäksi sen jäsenvaltion, jossa täytäntöönpanoa haetaan, lain mukaisiin kieltäytymisperusteisiin, joita sovellettaisiin edelleen, koska ne eivät ole ristiriidassa tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden kanssa. Näihin voisivat kuulua esimerkiksi riitautukset, jotka perustuvat kansallisen lainsäädännön mukaisiin muotovirheisiin täytäntöönpanosäädöksessä tai väitteeseen siitä, että päätöksessä edellytetty toimi on jo toteutettu tai sitä ei enää voida toteuttaa esimerkiksi ylivoimaisen esteen vuoksi, sen henkilön vakavan sairauden vuoksi, jolle lapsi on tarkoitus luovuttaa, tai kyseisen henkilön vangitsemisen tai kuoleman vuoksi taikka siksi, että jäsenvaltio, johon lapsi on tarkoitus palauttaa, on joutunut sotatilaan päätöksen antamisen jälkeen, tai että on kieltäydytty panemasta täytäntöön päätöstä, jolla ei ole sen jäsenvaltion, jossa täytäntöönpanoa haetaan, lainsäädännön mukaan täytäntöönpanokelpoista sisältöä eikä sisältöä voida muokata täytäntöönpanokelpoiseksi."

2. Kunkin jäsenvaltion komissiolle 81 artiklan mukaisesti ilmoittaman viranomaisen tai tuomioistuimen alueellinen toimivalta määräytyy sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa 1 kohdan mukainen menettely pannaan vireille.

(...)

42 / 47 q artikla

(...) Täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva **hakemus**

1. Menettelyyn, jossa haetaan täytäntöönpanosta kieltäytymistä, sovelletaan täytäntöönpanojäsenvaltion lakia, siltä osin kuin siitä ei säädetä tässä asetuksessa.
2. Hakijan on toimitettava tuomioistuimelle päätöksen jäljennös ja, (...) jos se on mahdollista, tarvittaessa 36 a tai 47 l artiklan mukaisesti annettu todistus.
3. Toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin voi tarvittaessa vaatia hakijaa toimittamaan 69 artiklan mukaisesti käännöksen tai translitteroinnin 36 a tai 47 l artiklan mukaisesti annetun todistuksen [sisällöstä], jossa täsmennetään täytäntöön pantava velvoite.
4. Toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin voi vaatia hakijaa toimittamaan 69 artiklan mukaisesti käännöksen tai translitteroinnin päätöksestä, jos se ei voi käsitellä asiaa ilman tällaista käännöstä tai translitterointia.
5. Toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai tuomioistuin voi antaa vapautuksen 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen toimittamisvelvollisuudesta, jos ne ovat jo sen hallussa tai jos se katsoo olevan kohtuutonta vaatia hakijalta niiden toimittamista. (...) **Jälkimmäisessä tapauksessa tuomioistuin voi vaatia toista asianosaista toimittamaan asiakirjat.**
6. Toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanosta kieltäytymistä hakevalla asianosaisella ei tarvitse olla postiosoitetta täytäntöönpanojäsenvaltiossa. Kyseisellä asianosaisella ei tarvitse olla valtuutettua edustajaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa, paitsi jos tällainen edustaja on pakollinen täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan asianosaisten (...) kansalaisuudesta riippumatta.

(...) Nopeat menettelyt

(...) Toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisten tai tuomioistuinten on käsiteltävä täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevat hakemukset ilman aiheetonta viivytystä.

Riitautus tai muutoksenhaku (...)

1. (...) Kumpikin asianosainen voi **riitauttaa** täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevasta hakemuksesta annetun päätöksen **tai** hakea siihen muutosta.
2. **Riitautus tai** muutoksenhaku on toimitettava (...) **viranomaiseen tai tuomioistuimeen**, jonka (...) **täytäntöönpano**jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 81 artiklan mukaisesti **tuomioistuimeksi, jolle tällainen muutoksenhaku on osoitettava.**

Uusi riitautus tai jatkomuutoksenhaku (...)

(...) **Riitautukseen tai** muutoksenhakuun annetun päätöksen saa (...) **riitauttaa uudelleen tai siihen saa hakea muutosta ainoastaan, jos (...) asianomainen** jäsenvaltio on ilmoittanut 81 artiklan mukaisesti komissiolle **ne tuomioistuimet, joissa uusi riitautus tai jatkomuutoksenhaku on pantava vireille.**

Asian käsittelyn keskeyttäminen

1. **Toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai** tuomioistuin, jolle täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus on esitetty tai (...) joka **käsittelee** 44 tai 45 artiklan mukaisesti esitetyn muutoksenhaun (...), voi (...) keskeyttää asian käsittelyn jonkin seuraavan syyn nojalla:

a) **päätökseen** on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa;

b) **edellä a alakohdassa tarkoitetun varsinaisin muutoksenhakukeinoin tapahtuvan muutoksenhaun** määräaika (...) **ei ole vielä päättynyt; tai**

c) **henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on 47 m artiklan mukaisesti hakenut 47 l artiklan nojalla annetun todistuksen peruuttamista.**

2. Jos **toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen tai** tuomioistuin lykkää asian käsittelyä **1 kohdan b** alakohdassa tarkoitetusta syystä, se voi määrätä ajan (...), jonka kuluessa muutosta on haettava.⁵⁸

(...)

(...)

(...)

(...)

⁵⁸ Katso alaviitteessä 54 ehdotettu johdanto-osan kappale.

4 (...) JAKSO

VIRALLISET ASIAKIRJAT JA SOPIMUKSET

55 a artikla

Soveltamisala

Tätä jaksoa sovelletaan avioeroon, asumuseroon ja vanhempainvastuuseen liittyvien asioiden virallisiin asiakirjoihin, jotka on muodollisesti laadittu tai rekisteröity, ja sopimuksiin, jotka on rekisteröity, tämän asetuksen II luvun mukaisesti toimivaltaisessa jäsenvaltiossa.

55 artikla

Virallisten asiakirjojen ja sopimusten tunnustaminen ja täytäntöönpano

- 1. Asumuseroa ja avioeroa koskevat viralliset asiakirjat ja sopimukset, joilla on sitova oikeusvaikutus päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa, on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa ilman eri menettelyä. Sovelletaan tämän luvun 1 jaksoa vastaavasti, jollei tässä jaksossa muuta säädetä.⁵⁹**

⁵⁹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Asumuseroa ja avioeroa koskevat osapuolten väliset viralliset asiakirjat ja sopimukset, joilla on sitova oikeusvaikutus yhdessä jäsenvaltiossa, olisi katsottava tunnustamista koskevia säännöksiä sovellettaessa 'päätöksiksi'. Vanhempainvastuuta koskevat osapuolten väliset viralliset asiakirjat ja sopimukset, jotka ovat täytäntöönpanokelpoisia jossakin jäsenvaltiossa, olisi katsottava tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä sovellettaessa 'päätöksiksi'.

Vaikka tässä asetuksessa säädettyä velvollisuutta antaa lapselle tilaisuus ilmaista näkemyksensä ei sovelleta virallisiin asiakirjoihin eikä sopimuksiin, lapsen oikeutta ilmaista näkemyksensä sovelletaan kuitenkin edelleen Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklan ja lapsen oikeuksista tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen 12 artiklan nojalla siten kuin se on pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä ja menettelyissä. Sen, ettei lapselle ole annettu tilaisuutta ilmaista näkemystään, ei pitäisi automaattisesti olla peruste virallisten asiakirjojen ja sopimusten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltyäytymiselle vanhempainvastuuta koskevissa asioissa."

2. (...) Vanhempainvastuuta koskevat viralliset asiakirjat ja sopimukset, jotka ovat oikeudellisesti sitovia ja täytäntöönpanokelpoisia päätöksen antaneessa (...) jäsenvaltiossa (...), on tunnustettava ja pantava täytäntöön (...) muissa jäsenvaltioissa ilman täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista. Sovelletaan tämän luvun 1 ja 3 jaksoa vastaavasti, jollei tässä jaksossa muuta säädetä.

56 artikla

Todistus

1. Päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen, joka on ilmoitettu komissiolle 81 artiklan mukaisesti, on (...) asianosaisen hakemuksesta annettava (...) virallista asiakirjaa tai sopimusta koskeva todistus

a) avioliittoasioissa käyttäen liitteessä [III] esitettyä lomaketta;

b) vanhempainvastuuta koskevissa asioissa käyttäen liitteessä [IV] esitettyä lomaketta.⁶⁰

Edellä **b alakohdassa** tarkoitettuun todistukseen on sisällyttävä yhteenveto **viralliseen asiakirjaan tai** sopimukseen (...) sisältyvästä täytäntöönpanokelpoisesta velvoitteesta (...).

2. Todistus voidaan antaa ainoastaan, jos jäsenvaltio, joka valtuutti viranomaisen tai muun virallisen tahon laatimaan muodollisesti tai rekisteröimään virallisen asiakirjan tai rekisteröimään sopimuksen, oli tämän asetuksen II luvun mukaan toimivaltainen ja jos virallisella asiakirjalla tai sopimuksella on sitova oikeusvaikutus kyseisessä jäsenvaltiossa.

⁶⁰ Todistuksessa olisi rastitettava ruutu sen ilmoittamiseksi, annettiinko lapselle tilaisuus ilmaista näkemyksensä, ja jos ei annettu, ilmoitettava syyt siihen.

3. Sen estämättä, mitä edellä 2 kohdassa säädetään, vanhempainvastuuta koskevissa asioissa todistusta ei saa antaa, jos on viitteitä siitä, että virallisen asiakirjan tai sopimuksen sisältö on vastoin lapsen etua.

4. Todistus on täytettävä virallisen asiakirjan tai sopimuksen kielellä. **Todistus voidaan myös antaa asianosaisen pyytämällä muulla unionin virallisella kielellä. Tämä ei velvoita todistuksen antavaa toimivaltaista viranomaista toimittamaan [sisällöstä] käännöstä tai translitterointia.**

(...)

5. Jos todistusta ei anneta, virallista asiakirjaa tai sopimusta ei tunnusteta eikä panna täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa.

56 a artikla

Todistuksen oikaisu ja peruuttaminen

1. Päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen, joka on ilmoitettu komissiolle 81 artiklan mukaisesti, on hakemuksesta oikaistava todistus, jos virallinen asiakirja tai sopimus ja todistus ovat keskenään ristiriidassa asiavirheen tai puutteen vuoksi, ja se voi tehdä oikaisun myös omasta aloitteestaan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen on hakemuksesta tai omasta aloitteestaan peruutettava todistus, jos todistus on annettu virheellisin perustein 56 artiklassa vahvistetut vaatimukset huomioon ottaen.

3. Todistuksen oikaisua tai peruuttamista koskevaan menettelyyn, mukaan lukien mahdollinen muutoksenhaku, sovelletaan päätöksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöä.

56 b artikla

Tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteet

- 1. Asumuseroa tai avioeroa koskevien virallisten asiakirjojen ja sopimusten tunnustamisesta on kieltäydyttävä,**
 - a) jos tunnustaminen on selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään;**
 - b) jos päätös on ristiriidassa sellaisen päätöksen, virallisen asiakirjan tai sopimuksen kanssa, joka on annettu samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään; tai**
 - c) jos päätös on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annetun päätöksen, virallisen asiakirjan tai sopimuksen kanssa ja tämä aikaisemmin annettu päätös, virallinen asiakirja tai sopimus täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.**
- 2. Vanhempainvastuuta koskevien virallisten asiakirjojen ja sopimusten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä,**
 - a) jos tunnustaminen on selvästi, ottaen huomioon lapsen etu, vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään;**
 - b) kenen tahansa sellaisen henkilön vaatimuksesta, joka väittää virallisen asiakirjan tai sopimuksen estävän häntä täyttämästä vanhempainvastuutaan, jos virallinen asiakirja laadittiin tai rekisteröitiin tai sopimus tehtiin ja rekisteröitiin ilman tämän henkilön osallisuutta;**
 - c) jos ja siltä osin kuin virallinen asiakirja tai sopimus on ristiriidassa vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin siinä jäsenvaltiossa annetun päätöksen, virallisen asiakirjan tai sopimuksen kanssa, jossa tunnustamista pyydetään tai täytäntöönpanoa haetaan;**

- d) jos ja siltä osin kuin virallinen asiakirja tai sopimus on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai sellaisessa muussa valtiossa, jossa lapsen asuinpaikka on ja joka ei ole jäsenvaltio, vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin annetun päätöksen, virallisen asiakirjan tai sopimuksen kanssa, ja tämä myöhemmin annettu päätös, virallinen asiakirja tai sopimus täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään tai täytäntöönpanoa haetaan.

3. Vanhempainvastuuta koskevan virallisen asiakirjan tai sopimuksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä, jos virallinen asiakirja laadittiin muodollisesti tai rekisteröitiin tai sopimus rekisteröitiin antamatta lapselle, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, tilaisuutta ilmaista näkemystään.

5 (...) JAKSO

(...) MUUT SÄÄNNÖKSET

(...)

(...)

50 artikla

Kielto tutkia päätöksen antaneen (...) **tuomioistuimen** toimivaltaa

Päätöksen antaneen jäsenvaltion (...) **tuomioistuimen** toimivaltaa ei saa tutkia. Edellä 3–(...) **13** artiklassa tarkoitettuihin tuomioistuimen toimivaltaa koskeviin säännöksiin ei voida soveltaa 37 artiklan a alakohdassa ja 38 artiklan a alakohdassa tarkoitettua oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa kieltäytymisperustetta.

51 artikla

Sovellettavan lainsäädännön eroavuus

Avioliittoa koskeissa asioissa annetun päätöksen tunnustamisesta ei voida kieltäytyä sillä perusteella, että sen jäsenvaltion, jossa tunnustamista pyydetään, lainsäädännössä ei sallita avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista samojen tosiseikkojen perusteella.

52 artikla

Kielto tutkia uudelleen asiaratkaisu

Toisessa jäsenvaltiossa annettua päätöstä ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

52 a artikla

Muutoksenhaku joissakin jäsenvaltioissa

Jos päätös on annettu Irlannissa, Kyproksessa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, on jokaista siinä jäsenvaltiossa, jossa päätös on annettu, käytettävissä olevaa muutoksenhakukeinoa pidettävä tässä luvussa tarkoitettuna varsinaisena muutoksenhakukeinona.

(...)

(...)

57 artikla

Kustannukset

Tätä lukua sovelletaan myös tämän asetuksen mukaan aloitetuista menettelyistä aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamiseen sekä tällaisia oikeudenkäyntikuluja koskevan määräyksen tai päätöksen täytäntöönpanoon.

58 artikla

Oikeusapu

1. Jos siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, täytäntöönpanon hakijalle on myönnetty kokonaan tai osittain maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta, on hänelle myös (...) **27 artiklan 3 kohdassa ja 39 ja 42 /47 q** artiklassa tarkoitettussa menettelyssä (...) myönnettävä maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta niin laajalti kuin se on mahdollista täytäntöönpanevan jäsenvaltion lain mukaan.
2. **Hakijalla, joka on päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa saanut maksuttoman menettelyn jossakin 81 artiklan mukaisesti komissiolle ilmoitetussa hallintoviranomaisessa, on kaikissa 1 kohdassa luetelluissa menettelyssä oikeus saada oikeusapua 1 kohdan mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten kyseisen osapuolen on toimitettava päätöksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen laatima asiakirja, jossa todistetaan, että taloudelliset edellytykset saada täydellistä tai osittaista oikeusapua tai vapautus kulujen tai kustannusten suorittamisesta täyttyvät hänen kohdallaan.**

59 artikla

Vakuus, takuu tai talletus

Asianosaiselta, joka jäsenvaltiossa hakee toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanoa, ei saa vaatia vakuutta, takuuta, talletusta tai muuta senkaltaista suoritusta sillä perusteella, että hän on ulkomaalainen tai että hänen (...) asuinpaikkansa ei ole täytäntöönpanojäsenvaltiossa.

V LUKU

YHTEISTYÖ (...) VANHEMPAINVASTUUTA KOSKEVISSA ASIOISSA⁶¹

⁶¹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tämän asetuksen säännöksiä yhteistyöstä vanhempainvastuuta koskevista asioista ei olisi sovellettava vuoden 1980 Haagin yleissopimukseen perustuvien lapsen palauttamista koskevien hakemusten käsittelyyn, sillä se ei ole vanhempainvastuuta koskeva menettely vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 19 artiklan ja unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti. Vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen soveltamista olisi kuitenkin täydennettävä tämän asetuksen kansainvälisiä lapsikaappauksia koskevilla säännöksillä ja yleisillä säännöksillä."

Ks. myös alaviitteessä 3 ehdotettu johdanto-osan kappale.

Keskusviranomaisten nimeäminen⁶²

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi keskusviranomainen avustamaan tämän asetuksen soveltamisessa vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja määriteltävä sen tai niiden alueelliset tai asiakohdalliset tehtävät. Jos jäsenvaltio on nimennyt useamman kuin yhden keskusviranomaisen, tiedonannot lähetetään periaatteessa suoraan toimivaltaiselle keskusviranomaiselle. Jos tiedonanto osoitetaan muulle kuin toimivaltaiselle keskusviranomaiselle, tämän tehtävänä on (...) **toimittaa se edelleen** toimivaltaiselle keskusviranomaiselle ja ilmoittaa(...) tästä tiedonannon lähettäjälle.

(...)

(...) Keskusviranomaisten yleiset tehtävät

1. (...) Keskusviranomaisten on toimitettava tietoja jäsenvaltioiden lainsäädännöistä (...), menettelyistä ja **saatavilla olevista palveluista vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja** toteutettava aiheellisiksi **katsomiaan (...) toimenpiteitä** tämän asetuksen soveltamisen parantamiseksi (...).
2. **Keskusviranomaisten on tehtävä yhteistyötä ja edistettävä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.**
3. (...) **Näissä** tehtävissä **voidaan** käyttää (...) siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellista verkostoa.

⁶² Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kaikissa jäsenvaltioissa olisi nimettävä vanhempainvastuuta koskevia asioita varten keskusviranomaiset. Jäsenvaltioiden olisi harkittava saman keskusviranomaisen nimeämistä tälle asetukselle sekä vuoden 1980 ja vuoden 1996 Haagin yleissopimuksille. Niiden olisi varmistettava, että keskusviranomaisilla on asianmukaiset taloudelliset ja henkilöstöresurssit, jotta ne voivat hoitaa niille tällä asetuksella osoitetut tehtävät."

62 a artikla

Keskusviranomaisten välityksellä toimitettavat pyynnöt

1. Keskusviranomaisten on toisen jäsenvaltion keskusviranomaisen pyynnöstä tehtävä yhteistyötä yksittäisissä tapauksissa tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen voi esittää tämän luvun nojalla pyyntöjä. Myös vanhempainvastuunkantajat voivat esittää pyyntöjä 63 artiklan c ja g alakohdan sekä 64 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla.
3. Lukuun ottamatta kiireellisiä tapauksia tämän luvun nojalla esitetyt pyynnöt on toimitettava sen jäsenvaltion keskusviranomaiselle, jossa pyynnön esittänyt tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen taikka hakijan asuinpaikka on, sanotun kuitenkin rajoittamatta 67 a artiklan soveltamista.⁶³

⁶³ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta ja sanotun vaikuttamatta tässä asetuksessa sallittuun tuomioistuinten väliseen suoraan yhteistyöhön ja kommunikointiin, tämän asetuksen mukaisia pyyntöjä yhteistyöstä vanhempainvastuuta koskeissa asioissa voisivat esittää tuomioistuimet ja toimivaltaiset viranomaiset, ja pyynnöt olisi toimitettava pyynnön esittävän tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen jäsenvaltion keskusviranomaiselle. Tiettyjä pyyntöjä voisivat esittää myös vanhempainvastuunkantajat, ja ne olisi toimitettava hakijan asuinpaikan keskusviranomaiselle. Tällaisiin pyyntöihin olisi luettava pyynnöt tietojen ja avun antamiseksi vanhempainvastuunkantajille, jotka hakevat päätösten, erityisesti lapsen tapaamisoikeutta ja palauttamista koskevien päätösten, tunnustamista ja täytäntöönpanoa pyynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen alueella, mukaan lukien tarvittaessa tiedot siitä, miten saada oikeusapua; pyynnöt sen helpottamiseksi, että vanhempainvastuunkantajat pääsevät sopimukseen sovittelun tai muiden vaihtoehtoisten riitojenratkaisukeinojen avulla, ja pyynnöt tuomioistuimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle, jotta tämä harkitsisi, onko tarpeen toteuttaa toimenpiteitä lapsen henkilön tai omaisuuden suojelemiseksi.

Esimerkki kiireellisestä tapauksesta, jossa pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion tuomioistuimeen tai toimivaltaiseen viranomaiseen voidaan ottaa suoraan yhteyttä, voisi olla toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle esitetty pyyntö harkita, onko tarpeen toteuttaa toimenpiteitä lapsen suojelemiseksi, kun lapsen oletetaan olevan välittömässä vaarassa.

Velvoitteen toimia keskusviranomaisen välityksellä olisi koskettava ainoastaan ensimmäistä pyyntöä. Mahdolliset myöhemmät yhteydenpidot tuomioistuimeen, toimivaltaiseen viranomaiseen tai hakijaan voidaan tehdä myös suoraan."

4. Tämä artikla ei estä keskusviranomaisia tai toimivaltaisia viranomaisia tekemästä sellaisia uusia tai pitämästä voimassa niitä nykyisiä sopimuksia tai järjestelyjä yhden tai useamman jäsenvaltion keskusviranomaisten tai toimivaltaisten viranomaisten⁶⁴ kanssa, jotka mahdollistavat niiden keskinäisissä suhteissa suoran yhteydenpidon.
5. Tämä luku ei estä vanhempainvastuunkantajaa esittämästä vaatimustaan suoraan toisen jäsenvaltion tuomioistuimille.
6. Mikään 63 tai 64 artiklassa ei velvoita keskusviranomaista käyttämään toimivaltaa, joka pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan kuuluu ainoastaan oikeusviranomaisille.

63 artikla

(...) Pynnön vastaanottaneiden keskusviranomaisten erityiset tehtävät

(...) Pynnön vastaanottaneiden keskusviranomaisten on (...) joko suoraan taikka tuomioistuinten, toimivaltaisten viranomaisten tai muiden elinten välityksellä toteutettava kaikki asianmukaiset toimet

- a) (...) avun antamiseksi **kansallisten lakien ja menettelyjen mukaisesti** lapsen olinpaikan määrittämistä varten, jos vaikuttaa siltä, että lapsi saattaa olla pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueella ja (...) **tämä tieto** on tarpeen tämän asetuksen nojalla tehdyn **hakemuksen tai** pyynnön täyttämistä varten;

⁶⁴ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Keskusviranomaisia tai toimivaltaisia viranomaisia ei pitäisi estää tekemästä sellaisia uusia tai pitämästä voimassa niitä nykyisiä sopimuksia tai järjestelyjä yhden tai useamman jäsenvaltion keskusviranomaisten tai toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jotka mahdollistavat niiden keskinäisissä suhteissa suoran yhteydenpidon. Toimivaltaisten viranomaisten olisi ilmoitettava keskusviranomaisilleen tällaisista sopimuksista tai järjestelyistä."

- b) **vanhempainvastuuta koskevassa menettelyssä tarvittavien** tietojen keräämiseksi ja vaihtamiseksi 64 artiklan mukaisesti;
- c) tietojen ja avun antamiseksi vanhempainvastuunkantajille, jotka hakevat päätösten, erityisesti lapsen tapaamisoikeutta ja palauttamista koskevien päätösten, tunnustamista ja täytäntöönpanoa (...) **pyynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen alueella, mukaan lukien tarvittaessa tiedot siitä, miten saada oikeusapua;**
- d) **tuomioistuinten, toimivaltaisten viranomaisten ja muiden asianosaisten elinten**⁶⁵ keskinäisen viestinnän helpottamiseksi(...), erityisesti (...) **64 a** artiklan soveltamiseksi;
- e) **tuomioistuinten keskinäisen viestinnän helpottamiseksi**⁶⁶ tarvittaessa, erityisesti **12, 12 a, 14 ja 19** artiklan soveltamiseksi;

⁶⁵ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa vanhempainvastuuta koskevissa yksittäistapauksissa keskusviranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä keskenään avustaessaan sekä kansallisia tuomioistuimia, toimivaltaisia viranomaisia ja muita elimiä että vanhempainvastuunkantajia. Tällaisia muita elimiä voisivat olla esimerkiksi valtioista riippumattomat järjestöt, jotka tarjoavat käyttöön tiloja valvottuja tapaamisia varten, ja joidenkin jäsenvaltioiden perhetuomioistuimen oikeusapu. Pynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen tarjoaman avun olisi katettava erityisesti lapsen paikantaminen joko suoraan tai tuomioistuinten, toimivaltaisten viranomaisten tai muiden elinten välityksellä, jos se on tarpeen tämän asetuksen nojalla esitetyn pynnön toteuttamista varten, sekä vanhempainvastuuta koskevia menettelyjä varten tarvittavien muiden tietojen toimittaminen."

⁶⁶ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Pynnön vastaanottaneiden keskusviranomaisten olisi myös toteutettava kaikki asianmukaiset toimet tuomioistuinten keskinäisen viestinnän helpottamiseksi tarvittaessa erityisesti toimivallan siirtoa koskevien sääntöjen, väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimenpiteitä kiireellisissä tapauksissa koskevien sääntöjen, erityisesti kun ne liittyvät kansainvälisiin lapsikaappauksiin ja kun niillä pyritään minimoimaan vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kappaleen b kohdassa tarkoitettu riski, sekä vireilläoloa ja samassa yhteydessä käsiteltäviä kanteita koskevien sääntöjen soveltamisen yhteydessä. Joissakin tapauksissa voi riittää tietojen antaminen uutta suoraa yhteydenpitoa varten (esimerkiksi lastensuojeluviranomaisten, verkostoon kuuluvien tuomareiden tai toimivaltaisen tuomioistuimen yhteystietojen antaminen)."

- f) sellaisten tietojen ja avun antamiseksi, joista on hyötyä **tuomioistuimille ja toimivaltaisille** viranomaisille 65 artiklan soveltamisessa; **ja**
- g) sen helpottamiseksi, että vanhempainvastuunkantajat pääsevät sopimukseen sovittelun tai muiden **vaihtoehtoisten riitojenratkaisukeinojen** avulla, ja valtioiden rajat ylittävän yhteistyön helpottamiseksi tätä tarkoitusta varten (...).
- (...)

64 artikla

Yhteistyö **vanhempainvastuuta koskevassa menettelyssä tarvittavien** tietojen keräämistä ja vaihtamista varten

1. Kun perusteltu pyyntö on esitetty (...), sen jäsenvaltion keskusviranomaisen, jossa lapsella on **tai oli** asuinpaikka taikka jossa hän on (...) **tai oli** (...), on joko suoraan tai **tuomioistuinten, toimivaltaisten** viranomaisten tai muiden elinten välityksellä

a) **annettava jo laadittu selvitys tai laadittava ja** annettava selvitys

i) (...) lapsen tilanteesta;

ii) (...) **vireillä olevista** menettelyistä, (...) **jotka koskevat** lapseen **liittyvää vanhempainvastuuta**; tai

iii) (...) päätöksistä, jotka (...) **koskevat lapseen liittyvää vanhempainvastuuta**;

- b) **annettava kaikki muut tiedot, jotka ovat tarpeen vanhempainvastuuta koskevassa menettelyssä pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa, erityisesti tiedot sen vanhemman, sukulaisen tai muun henkilön tilanteesta, joka voi olla sopiva huolehtimaan lapsesta, jos lapsen tilanne sitä edellyttää; tai**
- c) **se voi pyytää jäsenvaltionsa tuomioistuinta tai toimivaltaista viranomaista harkitsemaan, onko tarpeen toteuttaa toimenpiteitä lapsen henkilön tai omaisuuden suojelemiseksi.**

(...)

2. Silloin kun lapsi on vakavassa vaarassa ja tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen, joka harkitsee tai on toteuttanut toimenpiteitä lapsen suojelemiseksi, saa tietoonsa, että lapsen asuinpaikka on muuttunut toiseen jäsenvaltioon tai että lapsi on toisessa jäsenvaltiossa, sen on joka tapauksessa ilmoitettava kyseisen toisen jäsenvaltion tuomioistuimille tai toimivaltaisille viranomaisille asianomaisesta vaarasta ja toimenpiteistä, joita on toteutettu tai joita harkitaan. Nämä tiedot voidaan toimittaa suoraan tai keskusviranomaisten välityksellä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen pyyntöjen ja lisäasiakirjojen mukana on toimitettava käännös pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion viralliselle kielelle tai, jos kyseisessä jäsenvaltiossa on useampia virallisia kieliä, sen paikan viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä, jossa pyyntö on tarkoitus täyttää, taikka sellaiselle muulle kielelle, jonka pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta hyväksynnästä komissiolle 81 artiklan mukaisesti.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on toimitettava pyynnön esittäneelle keskusviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta, paitsi jos tämä on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta.⁶⁷

⁶⁷ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Koska aika on olennainen näkökohta vanhempainvastuuta koskevissa asioissa, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion keskusviranomaisen olisi toimitettava tämän asetuksen säännösten nojalla pyydetyt tiedot yhteistyöstä, myös vanhempainvastuuta koskevassa menettelyssä tarvittavien tietojen keräämistä ja vaihtamista varten, ja päätös hyväksynnän myöntämisestä lapsen sijoittamiselle toiseen jäsenvaltioon tai sen epäämisestä pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle viimeistään kolmen kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta, paitsi jos tämä on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta. Tähän olisi sisällyttävä toimivaltaisen kansallisen viranomaisen velvollisuus toimittaa tiedot tai selittää, miksi tietoja ei voida toimittaa, pyynnön vastaanottaneelle keskusviranomaiselle sellaisessa ajassa, että tämä pystyy noudattamaan kyseistä määräaika. Kaikkien asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten olisi joka tapauksessa pyrittävä toimittamaan tiedot ennen kyseisen enimmäismääräajan päättymistä."

Vanhempainvastuuta koskevien päätösten täytäntöönpano toisessa jäsenvaltiossa

- 1. Jäsenvaltion tuomioistuin voi pyytää toisen jäsenvaltion tuomioistuimilta tai toimivaltaisilta viranomaisilta apua tämän asetuksen nojalla annettujen vanhempainvastuuta koskevien päätösten täytäntöönpanossa⁶⁸, erityisesti turvattaessa mahdollisuus tapaamisoikeuden tosiasialliseen toteutumiseen.**
- 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön ja oheisasiakirjojen mukana on toimitettava käännös pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion viralliselle kielelle tai, jos kyseisessä jäsenvaltiossa on useampia virallisia kieliä, sen paikan viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä, jossa pyyntö on tarkoitus täyttää, taikka sellaiselle muulle kielelle, jonka pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta hyväksynnästä komissiolle 81 artiklan mukaisesti.**

⁶⁸ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Jos jonkin jäsenvaltion tuomioistuin on jo antanut vanhempainvastuuta koskevan päätöksen tai harkitsee tällaista päätöstä, joka olisi pantava täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa, tuomioistuimen olisi voitava pyytää tuon toisen jäsenvaltion tuomioistuimia tai toimivaltaisia viranomaisia avustamaan päätöksen täytäntöönpanossa. Tätä olisi sovellettava esimerkiksi päätöksiin, joilla myönnetään valvottu tapaamisoikeus, joka on tarkoitus toteuttaa muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa tapaamisoikeuden myöntävä tuomioistuin on, tai joihin liittyy muita liitännäistoimia, jotka päätöksen täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimet tai toimivaltaiset viranomaiset määräävät."

⁶⁹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kun lapsen hoitolaitokseen tai sijaisperheeseen sijoittamista koskevaa päätöstä tarkastellaan jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka on, tuomioistuimen olisi harkittava heti menettelyn alkuvaiheessa asianmukaisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan lapsen oikeuksien kunnioittaminen, erityisesti hänen oikeutensa identiteetin säilyttämiseen ja yhteydenpitoon vanhempiensa tai tapauksen mukaan muiden sukulaistensa kanssa lapsen oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen 8, 9 ja 20 artiklan mukaisesti. Jos tuomioistuin on tietoinen lapsen läheisestä yhteydestä toiseen jäsenvaltioon ja jos sovelletaan konsulisuhteita koskevan Wienin yleissopimuksen 37 artiklan b alakohtaa, asianmukaisiin toimenpiteisiin voisi erityisesti kuulua kyseisen jäsenvaltion konsulaatille tehtävä ilmoitus. Kyseisen toisen jäsenvaltion keskusviranomaisen voisi myös antaa tiedon tällaisesta läheisestä yhteydestä. Asianmukaisiin toimenpiteisiin voisi kuulua myös kyseiselle jäsenvaltiolle tämän asetuksen nojalla esitetty pyyntö toimittaa tietoja vanhemmasta, sukulaisesta tai muusta henkilöstä, joka voisi olla sopiva huolehtimaan lapsesta. Tämän lisäksi tuomioistuin voisi tilanteen mukaan pyytää tietoja lapsen vanhempaa tai sisarusia koskevista menettelyistä ja päätöksistä. Lapsen etu olisi asetettava etusijalle. Minkään näistä säännöksistä ei etenkään pitäisi vaikuttaa kansalliseen lainsäädäntöön tai menettelyyn, jota sovelletaan sijoittamista suunnittelevan jäsenvaltion tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen tekemään sijoittamista koskevaan päätökseen. Tämä ei ennen kaikkea velvoittaisi toimivaltaisen jäsenvaltion viranomaisia sijoittamaan lasta toiseen jäsenvaltioon tai ottamaan kyseinen jäsenvaltio tiiviimmin mukaan sijoittamista koskevaan päätöksentekoon tai menettelyyn."

1. Jos (...) **tuomioistuिन tai toimivaltainen** viranomainen (...) suunnittelee lapsen sijoittamista (...) toiseen jäsenvaltioon,⁷⁰ sen on ensin saatava hyväksyntä tämän toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta. Tätä varten (...) **pyynnön esittävän** jäsenvaltion (...) keskusviranomaisen **on** toimitettava **pyynnön vastaanottaneelle** jäsenvaltiolle, johon lapsi on tarkoitus sijoittaa, hyväksymistä koskeva pyyntö, joka sisältää lasta koskevan selvityksen ja syyt, joiden vuoksi sijoittamista tai hoitoa ehdotetaan, **tiedot mahdollisesti suunnitellusta rahoituksesta sekä muut tarpeellisiksi katsomansa tiedot, kuten sijoittamisen odotettu kesto.**⁷¹

⁷⁰ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Lapsen kaikenlaisen sijoittamisen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan sijaisperheeseen, eli kansallisen lainsäädännön ja menettelyn mukaisesti yhden tai useamman henkilön luo, tai hoitolaitokseen, esimerkiksi orpokotiin tai lastenkotiin, olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan, ellei sitä, kuten sijoittamista adoptiota varten tai sijoittamista vanhemman luo tai tapauksen mukaan vastaanottavan jäsenvaltion ilmoittaman muun läheisen sukulaisen luo, ole nimenomaisesti suljettu soveltamisalan ulkopuolelle. Näin ollen myös lapsen käyttäytymisongelmien vuoksi tuomioistuimen määräämät tai vanhempien tai lapsen suostumuksella tai pyynnöstä toimivaltaisen viranomaisen järjestämät 'kasvatukselliset sijoittamiset' olisi sisällytettävä tämän asetuksen soveltamisalaan. Soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä ainoastaan sellainen kasvatuksellinen tai rangaistuksena määrättävä sijoittaminen, joka määrätään tai järjestetään lapsen sellaisen teon johdosta, joka voisi olla kansallisen rikosoikeuden nojalla rangaistava teko, jos sen tekisi aikuinen, riippumatta siitä, voisiko se kyseisessä tapauksessa johtaa rikostuomioon."

⁷¹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Kun jäsenvaltion tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen harkitsee lapsen sijoittamista toiseen jäsenvaltioon, ennen sijoitusta olisi toteutettava kuulemismenettely hyväksynnän saamiseksi. Sijoittamista suunnittelevan tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi saatava sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä, johon lapsi on tarkoitus sijoittaa, ennen kuin sijoitus määrätään tai järjestetään. Jos vastausta ei saada kolmen kuukauden kuluessa, sitä ei olisi pidettävä hyväksyntänä, eikä sijoittamista pitäisi toteuttaa ilman hyväksyntää. Hyväksymistä koskevan pyynnön olisi sisällytettävä lasta koskeva selvitys ja syyt, joiden vuoksi sijoittamista tai hoitoa ehdotetaan, sijoittamisen odotettu kesto, tiedot mahdollisesti suunnitellusta rahoituksesta sekä muut tiedot, joita pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio voi pitää merkityksellisinä, kuten toimenpiteen mahdollinen suunniteltu valvonta, järjestelyt yhteyden pitämiseksi vanhempiin, muihin sukulaisiin tai muihin henkilöihin, joihin lapsella on läheinen side, tai syyt, joiden vuoksi tällaista yhteydenpitoa ei ole suunniteltu Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan perusteella.

Kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jos sijoittamiseen on saatu hyväksyntä tietyksi ajanjaksoksi, kyseistä hyväksyntää ei pitäisi soveltaa sijoittamisen keston ylittäviin päätöksiin tai järjestelyihin. Tällaisissa olosuhteissa olisi esitettävä uusi pyyntö hyväksynnän saamiseksi."

1 a. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, kun lapsi on tarkoitus sijoittaa vanhemman luo.

Jäsenvaltiot voivat päättää, ettei niiden 1 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää tarvita niiden alueen sisällä tapahtuville lapsen sijoittamisille tämän vanhempien tai tiettyjen läheisten sukulaisten ryhmien luo. Näiden sukulaisten ryhmät on ilmoitettava komissiolle 81 artiklan nojalla.

1 b. Toisen jäsenvaltion keskusviranomaisen voi ilmoittaa lapsen sijoittamista suunnittelevalle tuomioistuimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle lapsen läheisestä yhteydestä kyseiseen jäsenvaltioon. Tämä ei vaikuta lapsen sijoittamista suunnittelevan jäsenvaltion kansalliseen lainsäädäntöön ja menettelyyn.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun pyynnön ja (...) **lisäasiakirjojen mukana on toimitettava käännös pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion viralliselle kielelle tai, jos kyseisessä jäsenvaltiossa on useampia virallisia kieliä, sen (...) paikan viralliselle kielelle** tai jollekin sen virallisista kielistä, **jossa pyyntö on tarkoitus täyttää, taikka** sellaiselle muulle kielelle, jonka pyynnön vastaanottanut jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta hyväksynnästä komissiolle 81 artiklan mukaisesti.

3. Pynnön esittänyt jäsenvaltio (...) **saa (...) määrätä tai järjestää** 1 kohdassa tarkoitettun (...) sijoittamisen **ainoastaan** sen jälkeen, kun pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen on hyväksynyt sijoittamisen.

4. (...) Päätös hyväksynnän myöntämisestä tai epäämisestä **on toimitettava** pyynnön esittäneelle keskusviranomaiselle viimeistään (...) **kolmen** kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta, paitsi jos tämä on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta.⁷²

⁷² Katso alaviitteessä 67 ehdotettu johdanto-osan kappale.

5. Menettely hyväksynnän saamiseksi määräytyy pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.⁷³

6. Tämä artikla ei estä keskusviranomaisia tai toimivaltaisia viranomaisia tekemästä sellaisia uusia tai pitämästä voimassa niitä nykyisiä sopimuksia tai järjestelyjä yhden tai useamman jäsenvaltion keskusviranomaisten tai toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jotka yksinkertaistavat hyväksynnän saamiseksi toteutettavan kuulemismenettelyn niiden keskinäisissä suhteissa.

66 artikla

(...) Keskusviranomaisten kustannukset

(...) 1. Keskusviranomaisten tämän asetuksen nojalla antaman avun on oltava maksutonta.

2. Kukin keskusviranomainen vastaa kustannuksistaan, jotka sille **aiheutuvat tämän asetuksen soveltamisesta**.

67 artikla

Keskusviranomaisten kokoukset

1. Keskusviranomaisten on kokoonnuttava säännöllisesti helpottaakseen tämän asetuksen soveltamista.

⁷³ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti jäsenvaltioiden olisi lisäksi säädettävä tässä asetuksessa tarkoitettua hyväksyntää koskevista selvistä säännöistä ja menettelyistä oikeusvarmuuden ja nopeuden turvaamiseksi. Menettelyjen ansiosta toimivaltaisen viranomaisen olisi muun muassa voitava viivytyksettä antaa tai evätä hyväksyntänsä."

2. Keskusviranomaisten kokoukset kutsutaan koolle siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston puitteissa päätöksen N:o 2001/470/EY mukaisesti **ja etenkin komission toimesta**⁷⁴.

VI LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

67 a artikla

Soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan tämän asetuksen III–V luvun mukaiseen pyyntöjen ja hakemusten käsittelyyn.

67 a artikla

Tuomioistuinten välinen yhteistyö ja kommunikointi

1. Tämän asetuksen soveltamista varten tuomioistuimet voivat tehdä yhteistyötä ja kommunikoida toistensa kanssa suoraan tai pyytää tietoja toisiltaan suoraan edellyttäen, että kommunikoinnissa noudatetaan menettelyn osapuolten menettelyllisiä oikeuksia ja tiedon luottamuksellisuutta.

⁷⁴ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Se, että erityisesti komissio kutsuu keskusviranomaisten kokoukset koolle siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston puitteissa päätöksen N:o 2001/470/EY mukaisesti, ei saisi estää keskusviranomaisten muiden kokousten järjestämistä."

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua yhteistyötä voidaan toteuttaa kaikin tuomioistuimen asianmukaisiksi katsomin keinoin. Yhteistyö voi koskea erityisesti seuraavia:

- a) kommunikointi 12 ja 12 a artiklan soveltamista varten;**
- b) 14 artiklan mukaisesti annetut tiedot;**
- c) tiedot vireillä olevasta menettelystä 19 artiklan soveltamista varten;**
- d) kommunikointi III–V luvun soveltamista varten.**

65 a artikla

Tietojen kerääminen ja toimittaminen⁷⁵

⁷⁵ Lisätään seuraavanlaiset kaksi johdanto-osan kappaletta:

- (K1) "Jäsenvaltioiden tämän asetuksen soveltamiseksi suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn olisi sovellettava asetusta (EU) N:o 2016/679, jolle tässä asetuksessa toisin säädetä. Jotta ei vaarannettaisi tämän asetuksen nojalla esitetyn pyynnön toteuttamista, jossa voi olla kyse esimerkiksi lapsen palauttamisesta lapsikaappauksesta vuonna 1980 tehdyn Haagin yleissopimuksen mukaisesti tai pyynnöstä tuomioistuimelle harkita, onko tarpeen toteuttaa toimenpiteitä lapsen henkilön tai omaisuuden suojelemiseksi, asetuksen (EU) N:o 2016/679 14 artiklan 1–4 kohdassa säädetyn, rekisteröidylle ilmoittamista, esimerkiksi lapsen paikantamiseksi pyydytyistä tiedoista, koskevan velvoitteen noudattamista voidaan lykätä siihen saakka, kunnes pyyntö, jota varten näitä tietoja pyydetään, on täytetty. Tämä poikkeus on asetuksen (EU) N:o 2016/679 14 artiklan 5 kohdan sekä 23 artiklan 1 kohdan f, g, i ja j alakohdan mukainen."
- (K2) "Tämä ei estä välittäjää, tuomioistuinta tai toimivaltaista viranomaista, jolle 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on toimitettu, toteuttamasta toimenpiteitä lapsen suojelemiseksi tai vaatimasta toteuttamaan tällaisia toimenpiteitä, jos on olemassa riski lapseen kohdistuvasta haitasta tai viitteitä tällaisesta riskistä."

- 1. Pyynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen on toimitettava kaikki tämän asetuksen mukaiset hakemukset tai pyynnot taikka niihin sisältyvät tiedot vanhempainvastuuta koskevissa asioissa tai kansainvälisestä lapsikaappauksesta jäsenvaltionsa tuomioistuimelle, toimivaltaiselle viranomaiselle tai muulle kansallisessa lainsäädännössä ja menettelysäännöissä tarkoitetulle välittäjälle.**
- 2. Välittäjä, tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen, jolle 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on toimitettu tämän asetuksen mukaan, voi käyttää niitä ainoastaan tämän asetuksen soveltamista varten.**
- 3. Välittäjän, tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen, jolla on hallussaan tai joka on toimivaltainen keräämään tämän asetuksen mukaisen pyynnön tai hakemuksen täytäntöönpanon edellyttämät tiedot, on toimitettava nämä tiedot pyynnön vastaanottaneelle keskusviranomaiselle tämän pyynnöstä niissä tapauksissa, joissa pyynnön vastaanottaneella keskusviranomaisella ei ole suoraa pääsyä näihin tietoihin.**
- 4. Pyynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen on tarvittaessa toimitettava näin saadut tiedot pyynnön esittäneelle keskusviranomaiselle kansallisen lainsäädännön ja menettelyjen mukaisesti.**

67 b artikla

Rekisteröidylle annettava ilmoitus

Jos on olemassa riski, että ilmoittaminen voi vaikeuttaa sen tämän asetuksen mukaisen pyynnön tuloksellista täyttämistä, jota varten tiedot toimitettiin, asetuksen (EU) 2016/679 14 artiklan 1–4 kohdassa säädetyn rekisteröidylle ilmoittamista koskevan velvoitteen noudattamista voidaan lykätä siihen asti, kunnes pyyntö on täytetty.⁷⁶

67 c artikla

Tietojen salassapito⁷⁷

⁷⁶ Katso alaviitteessä 75 ehdotettu johdanto-osan kappale.

⁷⁷ Lisätään teksti seuraavasti alaviitteessä 75 ehdotetun johdanto-osan kappaleen jälkeen:

"Tämän asetuksen tarkoituksena on löytää hienovarainen tasapaino tapauksissa, joissa asiaan liittyvien tietojen paljastaminen tai vahvistaminen saattaisi vaarantaa lapsen edun, esimerkiksi kun perheväkivaltatapauksessa tuomioistuimien on määrännyt, että lapsen uutta osoitetta ei saa paljastaa hakijalle. Samalla kun tässä asetuksessa säädetään, että keskusviranomaisen, tuomioistuimen tai toimivaltainen viranomaisen ei saa paljastaa tai vahvistaa hakijalle tai kolmannelle osapuolelle tämän asetuksen soveltamista varten kerättyjä tai toimitettuja tietoja, jos se katsoo, että tietojen paljastaminen tai vahvistaminen saattaisi vaarantaa lapsen tai jonkun toisen henkilön terveyden, turvallisuuden tai vapauden, siinä korostetaan kuitenkin, ettei tämä saisi estää tietojen keräämistä ja toimittamista keskusviranomaisten, tuomioistuinten ja toimivaltaisten viranomaisten kesken siltä osin kuin se on tarpeen tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Tämä tarkoittaa, että silloin, kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, hakemus voitaisiin käsitellä tämän asetuksen mukaisesti siten, ettei hakijalle anneta kaikkia sen käsittelemisen edellyttämiä tietoja. Esimerkiksi kun kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, keskusviranomaisen voisi panna menettelyn vireille hakijan puolesta toimittamatta hänelle tietoa lapsen olinpaikasta. Tapauksissa, joissa pelkästään pyynnön esittäminen saattaisi vaarantaa lapsen tai jonkun toisen henkilön terveyden, turvallisuuden tai vapauden, tämän asetuksen mukaan ei kuitenkaan pitäisi olla velvoitetta esittää tällaista pyyntöä."

1. Keskusviranomainen, tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen ei saa paljastaa tai vahvistaa III–VI luvun soveltamista varten kerättyjä tai toimitettuja tietoja, jos se katsoo, että tietojen paljastaminen tai vahvistaminen saattaisi vaarantaa lapsen tai jonkun toisen henkilön terveyden, turvallisuuden tai vapauden.
2. Jäsenvaltioiden keskusviranomaisten, tuomioistuinten ja toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon toisen jäsenvaltion tekemä tätä asiaa koskeva päätös erityisesti perheväkivaltatapauksissa.
3. Mikään tässä artiklassa ei saa estää tietojen keräämistä ja toimittamista keskusviranomaisten, tuomioistuinten ja toimivaltaisten viranomaisten kesken siltä osin kuin se on tarpeen III–VI luvun mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi.

68 artikla

Laillistaminen tai vastaava muodollisuus

Tämän asetuksen yhteydessä (...) ei vaadita laillistamista eikä muuta vastaavaa muodollisuutta.

69 artikla

(...) Kielet

1. Ellei 35/47 j artiklan 2 kohdan a alakohdasta muuta johdu, kun tämän asetuksen nojalla vaaditaan käännös tai translitterointi, tällainen käännös tai translitterointi on laadittava asianomaisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai, jos kyseisessä jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan, jossa toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen vedotaan tai jossa hakemus tehdään, tuomioistuinmenettelyissä käytettävällä virallisella kielellä tai jollakin niistä kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

2. Tämän asetuksen (...) **36 a, 47 I** ja 56 artiklassa tarkoitettujen todistusten olennaisen sisällön käännökset tai translitteroinnit voidaan laatia myös jollakin muulla unionin toimielinten virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jonka tai jotka asianomainen jäsenvaltio on 81 artiklan mukaisesti ilmoittanut voivansa hyväksyä.

3. (...) **Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle unionin toimielinten virallinen kieli tai viralliset kielet, jota tai joita saa käyttää viestinnässä keskusviranomaisten kanssa niiden oman virallisen kielen tai omien virallisten kielten lisäksi.**

4. Tämän asetuksen **III ja IV** luvun soveltamista varten vaaditun käännöksen on oltava sellaisen henkilön laatima, jolla on siihen kelpoisuus jossakin jäsenvaltiossa.

VII LUKU

DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET

70 artikla

Muutokset liitteisiin

Siirretään komissiolle valta antaa 71 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan (...) **[asiaankuuluvia]⁷⁸ liitteitä niiden päivittämiseksi tai teknisten muutosten tekemiseksi niihin.**

⁷⁸ Viittaukset liitteisiin lisätään myöhemmin.

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle [tämän asetuksen voimaantulopäivästä] määräämättömäksi ajaksi 70 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 70 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta sääntelystä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi neuvostolle.
6. Edellä 70 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos neuvosto on ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittanut komissiolle, että se ei vastusta säädöstä. Neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.
7. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille hyväksymistään delegoiduista säädöksistä, delegoitujen säädösten vastustamisesta ja siitä, jos neuvosto on peruuttanut säädösvallan siirron.

VIII LUKU

ASETUKSEN SUHDE MUIHIN SÄÄDÖKSIIN

72 artikla

Asetuksen suhde muihin säädöksiin⁷⁹

- 1. Jollei tämän artiklan 2 kohdasta ja 73 (...)–78 artiklasta muuta johdu, tämä asetus korvaa jäsenvaltioiden osalta asetuksen (EY) N:o 2201/2003 voimaan tullessa voimassa olevat yleissopimukset, jotka on tehty kahden tai useamman jäsenvaltion välillä ja jotka koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita.**
- 2. Suomi ja Ruotsi saivat mahdollisuuden ilmoittaa asetuksen (EY) N:o 2201/2003 59 artiklan 2 kohdan ja kyseisen säännöksen b ja c alakohdassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää päätöspöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain näiden valtioiden keskinäisissä suhteissa tuon asetuksen säännösten sijasta. Suomen ja Ruotsin ilmoitukset on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä asetuksen (EY) N:o 2201/2003 liitteessä. Mainitut jäsenvaltiot voivat peruuttaa nämä ilmoituksensa kokonaisuudessaan tai osittain milloin tahansa.**
- 3. Mahdolliset 2 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden väliset sopimukset, jotka koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita, voidaan tulevaisuudessa tehdä vain, jos niissä olevat toimivaltaperusteet ovat tämän asetuksen mukaiset.**

⁷⁹ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Tässä yhteydessä on muistettava, että jos jäsenvaltio on tehnyt sopimuksia yhden tai useamman kolmannen maan kanssa ennen liittymistään unioniin, sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 351 artiklaa."

4. Euroopan unionin kansalaisten kansallisuudesta riippumattoman tasa-arvoisen kohtelun periaatetta on noudatettava.

5. Päätökset, jotka on annettu 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen antaneessa Pohjoismaassa tämän asetuksen II luvun säännöstä vastaavan toimivaltamääräyksen nojalla, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön muissa jäsenvaltioissa tämän asetuksen IV luvun 1 jakson säännösten mukaisesti.

6. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle

a) jäljennös 3 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista ja niiden täytäntöönpanoa koskevasta yhdenmukaisesta lainsäädännöstä;

b) tieto 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen sopimusten irtisanomisesta tai muuttamisesta ja yhdenmukaisen lainsäädännön kumoamisesta tai muuttamisesta.

Nämä tiedot julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

73 artikla

Suhde tiettyihin monenvälisiin yleissopimuksiin

Jäsenvaltioiden välisissä suhteissa tällä asetuksella on etusija suhteessa seuraaviin yleissopimuksiin nähden siltä osin kuin ne koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita:

- a) alaikäisten suojelun suhteen toimivaltaisista viranomaisista ja sovellettavasta lainsäädännöstä 5 päivänä lokakuuta 1961 tehty Haagin yleissopimus;
- b) avioliittojen pätevyyttä koskevien päätösten tunnustamisesta 8 päivänä syyskuuta 1967 tehty Luxemburgin yleissopimus;
- c) avioerojen ja asumuserojen tunnustamisesta 1 päivänä kesäkuuta 1970 tehty Haagin yleissopimus;
- d) lasten huoltoa koskevien päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja lasten palauttamisesta 20 päivänä toukokuuta 1980 tehty eurooppalainen yleissopimus.

74 artikla

Suhde kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehtyyn yksityisoikeuden alaa koskevaan Haagin yleissopimukseen

Jos lapsi on luvatta viety pois siitä jäsenvaltiosta tai jätetty palauttamatta muusta jäsenvaltiosta kuin siitä, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, **sovelletaan** vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen määräyksiä (...) **täydennettyinä tämän asetuksen III ja VI luvun säännöksillä. Kun jäsenvaltiossa annettu päätös, jossa määrätään lapsen palauttamisesta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, on tunnustettava ja pantava täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa sen jälkeen, kun lapsi on viety pois tai jätetty palauttamatta luvattomasti, sovelletaan IV lukua.**

75 artikla

Suhde toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehtyyn Haagin yleissopimukseen

1. Kun on kyse tämän asetuksen ja vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen välisestä suhteesta, tätä asetusta sovelletaan
 - a) ellei 2 kohdasta muuta johdu, kun kyseessä olevan lapsen asuinpaikka on jäsenvaltion alueella;
 - b) jäsenvaltion (...) **tuomioistuimen** antaman päätöksen tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon toisen jäsenvaltion alueella siinäkin tapauksessa, että kyseessä olevan lapsen asuinpaikka on sellaisessa valtiossa, joka on mainitun yleissopimuksen sopimuspuoli ja jossa tätä asetusta ei sovelleta.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään,

- a) kun osapuolet ovat sopineet, että toimivalta kuuluu (...) **tuomioistuimelle** sellaisessa vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen sopimusvaltiossa, jossa tätä asetusta ei sovelleta, sovelletaan tuon yleissopimuksen 10 artiklaa;
- b) kun kyseessä on toimivallan siirto jäsenvaltion (...) **tuomioistuimen** ja sellaisen vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen sopimusvaltion tuomioistuimen välillä, jossa tätä asetusta ei sovelleta, sovelletaan tuon yleissopimuksen 8 ja 9 artiklaa;
- c) kun vanhempainvastuuta koskeva menettely on vireillä sellaisen vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen sopimusvaltion (...) **tuomioistuimessa**, jossa tätä asetusta ei sovelleta, silloin kun jäsenvaltion (...) **tuomioistuimessa** pannaan vireille samaa lasta ja samaa asiaa koskeva menettely, sovelletaan tuon yleissopimuksen 13 artiklaa.⁸⁰

(...)

76 artikla

Vaikutusten ulottuvuus(...)

- 1. Edellä 72–75 artiklassa mainittuja sopimuksia ja yleissopimuksia sovelletaan edelleen asioissa, joista tässä asetuksessa ei säädetä.
- 2. Edellä 73 (...)–75 artiklassa tarkoitetut yleissopimukset ja erityisesti vuosien 1980 ja 1996 Haagin yleissopimukset **ovat** edelleen (...) **voimassa** niiden sopimuspuolina olevien jäsenvaltioiden välillä 73 (...)–75 artiklan mukaisesti.

⁸⁰ Lisätään seuraavanlainen johdanto-osan kappale:

"Vanhempainvastuuta koskevissa asioissa sovellettava laki olisi määritettävä vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen III luvun määräysten mukaisesti. Kun kyseistä yleissopimusta sovelletaan sellaisen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa tätä asetusta sovelletaan, yleissopimuksen 15 artiklan 1 kohdassa oleva viittaus kyseisen yleissopimuksen 'II luvun määräyksiin' olisi ymmärrettävä viittaavan 'tämän asetuksen säännöksiin'."

Pyhän istuimen kanssa tehdyt sopimukset

1. Tämä asetus ei rajoita Vatikaanissa (...) **18** päivänä toukokuuta (...) **2004** allekirjoitetun Pyhän istuimen ja Portugalin välillä tehdyn kansainvälisen sopimuksen (konkordaatti) soveltamista.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaisesti annettu tuomio avioliiton mitättömäksi julistamisesta tunnustetaan jäsenvaltioissa IV luvun 1 jakso **1 alajaksossa** säädetyn edellytyksin.
3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, sovelletaan myös seuraaviin Pyhän istuimen kanssa tehtyihin kansainvälisiin sopimuksiin (...):
 - a) Italian tasavallan ja Pyhän istuimen välillä 11 päivänä helmikuuta 1929 tehty concordato lateranense, sellaisena kuin se on muutettuna Roomassa 18 päivänä helmikuuta 1984 allekirjoitetulla sopimuksella ja sen lisäpöytäkirjalla;
 - b) Pyhän istuimen ja Espanjan välillä oikeusasioista 3 päivänä tammikuuta 1979 tehty sopimus;
 - c) Maltan ja Pyhän istuimen välillä 3 päivänä helmikuuta 1993 tehty sopimus konkordatin mukaisten avioliittojen sekä kyseisiä avioliittoja koskevien kirkollisten viranomaisten ja tuomioistuinten päätösten siviilioikeudellisten vaikutusten tunnustamisesta, mukaan lukien samana päivänä tehty soveltamispöytäkirja, ja sopimuksen (...) **27** päivänä tammikuuta (...) **2014** tehty **kolmas** lisäpöytäkirja.
4. Espanja, Italia ja Malta saavat soveltaa 2 kohdassa tarkoitettujen tuomioiden tunnustamiseen samoja menettelyjä ja tarkastuksia kuin kirkollisten tuomioistuinten 3 kohdassa tarkoitettujen Pyhän istuimen kanssa tehtyjen kansainvälisten sopimusten mukaisesti antamiin tuomioihin.

5. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle
- a) jäljennös 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista;
- b) tieto sopimusten irtisanomisesta tai muuttamisesta.

IX LUKU

LOPPU SÄÄNNÖKSET

78 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tätä asetusta sovelletaan ainoastaan sellaisiin oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille, sellaisiin virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu tai rekisteröity, ja sellaisiin sopimuksiin, jotka on (...) **rekisteröity** [*tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivänä*] tai sen jälkeen.
2. Asetusta (EY) N:o 2201/2003 sovelletaan edelleen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin päätöksiin, jotka on annettu oikeudenkäynneissä, jotka on pantu vireille, virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu tai rekisteröity, ja sopimuksiin, (...) **joista on tullut täytäntöönpanokelpoisia siinä jäsenvaltiossa, jossa ne tehtiin ennen** [*tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää*].

79 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Viimeistään [*10 vuoden kuluttua soveltamisen alkamispäivästä*] komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella kertomuksen tämän asetuksen jälkiarvioinnista ja liittää siihen tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia.

2. *[Kolmen vuoden kuluttua soveltamisen alkamispäivästä]* jäsenvaltioiden on (...) pyynnöstä (...) **toimitettava** komissiolle **tämän asetuksen toiminnan ja soveltamisen arvioinnin kannalta olennaiset** tiedot, (...) **jos niitä on saatavilla**, seuraavista seikoista:

- a) niiden avioliittoa tai vanhempainvastuuta koskevissa asioissa annettujen päätösten lukumäärä, joissa toimivalta perustui tässä asetuksessa säädettyihin perusteisiin;
- b) 32 artiklan nojalla tehtyjen täytäntöönpanoa koskevien hakemusten osalta niiden tapausten lukumäärä, joissa täytäntöönpano ei tapahtunut kuuden viikon kuluessa siitä kun täytäntöönpanomenettely aloitettiin;
- c) 39 artiklaan perustuvien, päätöksen tunnustamisesta kieltäytymistä koskevien hakemusten lukumäärä ja (...) niiden tapausten lukumäärä, joissa tunnustamisesta kieltäytyminen hyväksyttiin;
- d) 41 / **47 p** artiklaan perustuvien, päätöksen täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevien hakemusten lukumäärä ja (...) niiden tapausten lukumäärä, joissa täytäntöönpanosta kieltäytyminen hyväksyttiin;
- e) 44 / **47 r** ja 45 / **47 r** artiklaan perustuvien muutoksenhakemusten lukumäärä eriteltynä.

80 artikla

Jäsenvaltiot, joissa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä

Sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa on kaksi oikeusjärjestelmää tai säännöstöä tai useita oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan sen eri alueilla tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa:

- a) viittauksella asuinpaikkaan tässä jäsenvaltiossa tarkoitetaan viittausta asuinpaikkaan alueella;
- b) viittauksella kansalaisuuteen (...) tarkoitetaan viittausta jäsenvaltion lainsäädännössä määrättyyn alueeseen;
- c) viittauksella jäsenvaltion viranomaiseen tarkoitetaan viittausta asianomaisen valtion alueviranomaiseen;
- d) viittauksella pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion sääntöihin tarkoitetaan viittausta sen alueen sääntöihin, jossa toimivaltaan, tunnustamiseen tai täytäntöönpanoon vedotaan.

Komissiolle toimitettavat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi seuraavat seikat:
 - a) **2 artiklan 1 kohdan b 1 ja b 2 alakohdassa ja 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut viranomaiset;**
 - b) **36 a artiklan 1 kohdassa ja 56 artiklassa tarkoitettujen todistusten antamisessa toimivaltaiset tuomioistuimet ja viranomaiset sekä 36 b artiklan 1 kohdassa, 47 m artiklan 1 kohdassa, 47 m 1 artiklassa ja 56 artiklan 3 kohdassa, luettuna yhdessä 36 b artiklan 1 kohdan kanssa, tarkoitettujen todistusten oikaisussa toimivaltaiset tuomioistuimet;**
 - c) **27 artiklan 3 kohdassa, 32 / 47 f artiklassa, 39 artiklan 1 kohdassa, 41 / 47 p artiklan 1 kohdassa, 44 / 47 r artiklan 2 kohdassa ja 45 / 47 r artiklassa tarkoitetut tuomioistuimet;**
 - d) **32 / 47 f artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset täytäntöönpanoviranomaiset;**
 - e) **44 / 47 r ja 45 / 47 r artiklassa tarkoitetut muutoksenhakumenettelyt;**
 - f) edellä olevan 60 artiklan mukaisesti nimettyjen keskusviranomaisten nimet ja osoitteet sekä viestintämenetelmät;
 - f 1) **tarvittaessa 65 artikla 1 a kohdassa tarkoitetut lähisukulaisten luokat;**
 - g) kielet, joita voidaan käyttää viestinnässä keskusviranomaisten kanssa ja jotka ilmoitetaan (...) **69 artiklan 2 kohdan mukaisesti;**
 - h) kielet, joita voidaan käyttää (...) **64 artiklan 3 kohdan, 64 a artiklan 2 kohdan, 65 artiklan 2 kohdan ja 69 artiklan 2 kohdan** nojalla vaadituissa käännöksissä.
- (...)
- (...)
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetut tiedot komissiolle viimeistään [(...) ***kahdenkymmenen*** kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta (...)].
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki (...) **1 kohdassa tarkoitettuja** tietoja koskevat muutokset.
4. Komissio saattaa **1 kohdassa tarkoitetut** tiedot julkisesti saataville asianmukaisilla tavoilla, myös Euroopan oikeusportaalin kautta.

82 artikla

Kumoaminen

1. Ellei **tämän asetuksen** 78 artiklan 2 kohdasta muuta johdu, neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003 kumotaan [*tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä*].
2. Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä [V] olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

83 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. (...) Asetusta sovelletaan (...) [*sen kuukauden ensimmäisestä päivästä, joka seuraa kuukautta, jonka aikana täyttyi kolme vuotta tämän asetuksen julkaisupäivästä*], lukuun ottamatta 70, 71 ja 81 artiklaa, joita sovelletaan [*tämän asetuksen voimaantulopäivästä*].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja